

Segon Congrés Català de Geografia

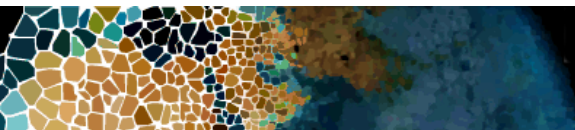
Cartografia i innovació

Xavier Pons
Departament de Geografia, UAB

La Cartografia ha estat, des de sempre, un camp del més alt interès per a la Humanitat...

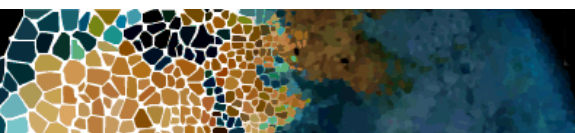

Som a l'any 50 abans de Crist. Tota la Gàl·lia és ocupada pels romans... Tota? No! Un llogaret del Nord habitat per gals indomables rebutja una i altra vegada ferotgement l'invasor. La vida doncs no és gens planera per als legionaris romans dels petits campaments de Babaòrum, Aquàrium, Laudànum i Petibònum...

Avui la Cartografia està vivint un moment molt dolç

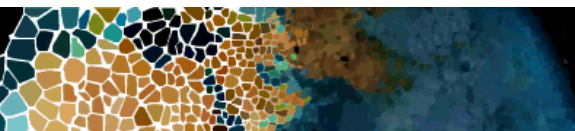
- I aquest moment es deu en bona part al fort component d'**innovació** de què està envoltada.
- També, en alguns àmbits com el nostre, la voluntat d'inspiració nacional ha empès encara més l'aposta per aquest camp.
- No insistirem aquí en el segon punt, però queda dit.

Avui la Cartografia està vivint un moment molt dolç

- La Cartografia avui es caracteritza per:
  - Moltíssima **producció** (en *varietat* i *actualització*)
  - Enorme millora en la **qualitat** (mètrica, temàtica) del producte.
  - Contínues **millores científiques** i **tècniques**.
  - **Ús cada cop més generalitzat** entre la població.

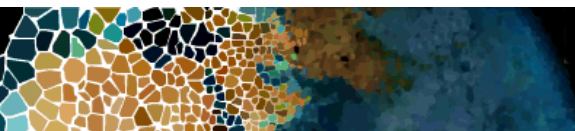

La Innovació és present en aquests aspectes:

- **Producció**
- **Qualitat**
- **Millores**
- **Difusió**

→ Anem a comentar una mica aquests aspectes, però primer aclarim algunes coses

Algunes coordenades de posició

- **Actualment els SIG:**
  - Han **invertit** la seva posició en el procés de generació de **cartografia**.
  - Ocupen un **paper central en el flux cartogràfic**, entre els sistemes de captació primària de dades i els d'aplicació última, com els sistemes d'ajuda a la navegació.
  - Sense la **integració** que representen els SIG en la Cartografia, hagués estat molt més difícil l'actual salt d'innovació.

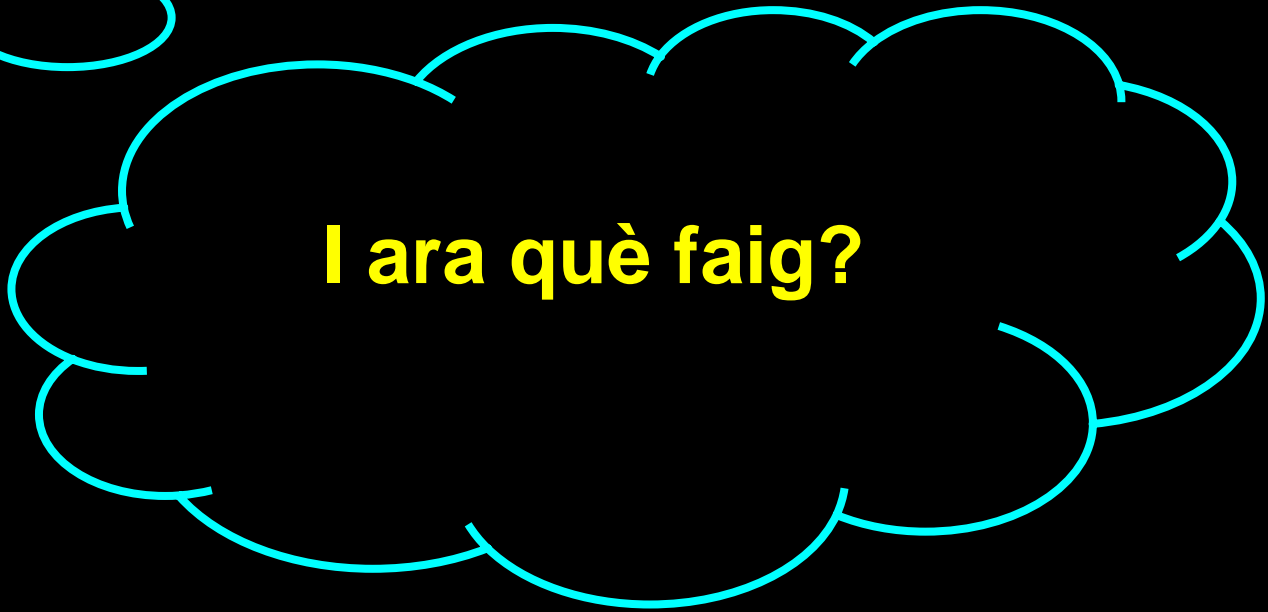
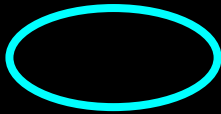
Algunes coordenades de posició

- Tanmateix, aconseguir un ús més generalitzat dels SIG en la comunitat científica i tècnica no ha estat fàcil:

C:\>_o

I ara què faig?

Comandes...

- MAPEXTENT {BND / TIC} [cover...cover]
- MAPEXTENT [xmin ymin xmax ymax / * / DEFAULT]
- COLOR
  - 1 : x (to indicate that command line mode is being used)
  - 2 : autoscale / time series ("a"=autoscale / "n"=no autoscale / "t"=time ser.)
  - 3 : input file name (the image to be displayed)
  - 4 : palette ("idrisi", "grey", "ibm" or specific user-defined)
  - 5 : legend ("y" = yes / "n" = no)
  - 6 : time delay before exit (0=manual exit else time in seconds)
  - 7 : expansion (0=automatic else pos. or neg. factor)
  - 8 : start column (if applicable)
  - 9 : end column (if applicable / -1 = automatic)
  - 10 : start row (if applicable)
  - 11 : end row (if applicable / -1 = automatic)
  - 12 : vector overlay file (optional, but all earlier parameters must exist)
  - 13 : vector overlay color (if parameter 12 is used - a color index number)

Prolegòmens ...

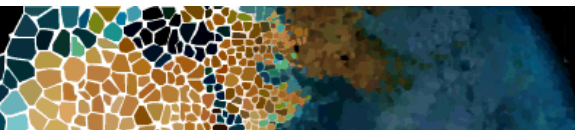
Els **SIG** entesos com a **Sistemes d'Informació** en un entorn informatitzat van beure de:

- La **tradició cartogràfica**

voldria aquest mapa topogràfic en un entorn digital

- L'interès de molt diverses Ciències de la Terra de dotar-se d'**eines** adequades

com puc modelitzar la radiació solar a cada punt?

Petits exemples d'importants innovacions

- **Corbes de nivell interrompudes per inserir en un text?**
  - Quina és la informació bàsica i quina la derivada?
- **Xarxes hidrogràfiques no connexes a escales de detall?**
  - Aparentment cap canvi; interiorment una feinada, i una revolució
- **Tractament disjunt d'entitats i representació textual dels seus atributs?**

Però no tot és perfecte

- Com solucionem, **des del SIG**, el problema de les **diverses escales** a les quals desitgem generar cartografia?
- (... quan no trobem 3 línies de costa a la mateixa escala...)

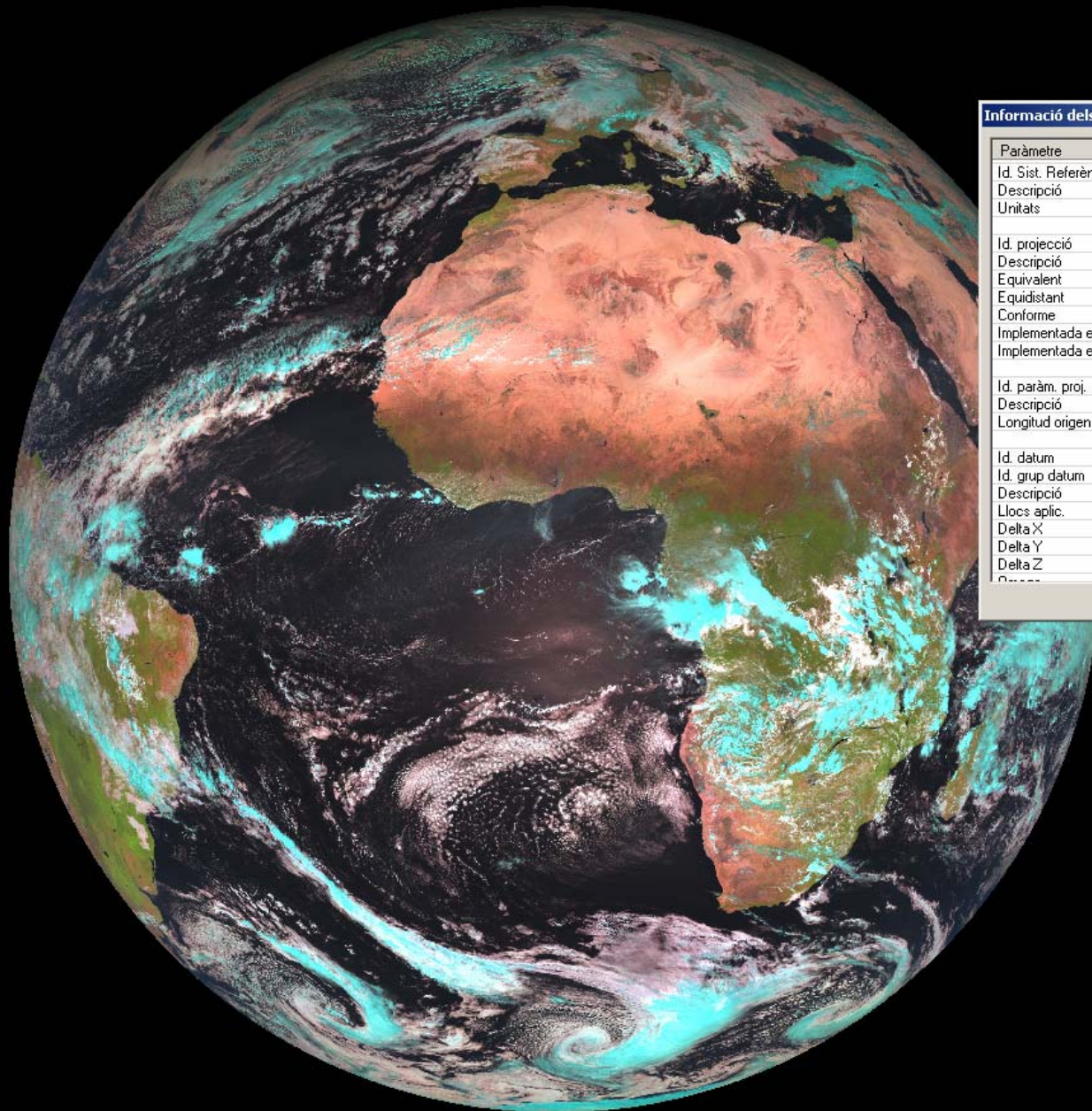

Innovació en la Producció

Informació dels paràmetres del Sistema de Referència

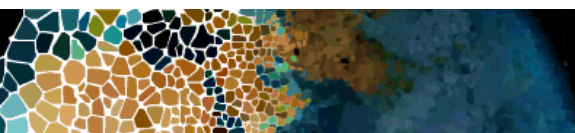
Paràmetre	Valor
Id. Sist. Referència	Normalized_Geostationary
Descripció	Geostacionària amb el·lipsoïde normalitzat
Unitats	*
Id. projecció	Geostationary
Descripció	Geostacionària
Equivalent	No
Equidistant	No
Conforme	No
Implementada en esfèri...	No
Implementada en el·lips...	Sí
Id. paràm. proj.	Geostationary:long_0
Descripció	Centrada 0
Longitud origen (lambd...	0 °
Id. datum	WGS 1984
Id. grup datum	WGS84
Descripció	World Global System 1984
Llocs aplic.	
Delta X	0
Delta Y	0
Delta Z	0

Els avenços en Teledetecció (s./.) han permès:

- Disposar de grans millores en la fotogrametria (ortofotos de gran qualitat produïdes a gran velocitat: cambres digitals).
- Cartografia temàtica fa uns anys impensable: canvis d'usos, incendis, inundabilitat, etc.
- Un MDE de tot el món de 90 m de resolució (SRTM)
- Extraordinaris productes basats en Lídar.
→ **Revolució petapíxel (PNOA, PNT, PCOT,...)**

Accés des del web de l'ICC

VISSIR - Visor del Servidor Imatges Ràster - - Windows Internet Explorer

http://www.icc.cat/vissir/home.php?

Escolliu un mapa:

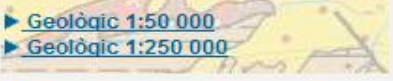
- ▶ [Topogràfic 1:5 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:10 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:25 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:50 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:250 000](#)

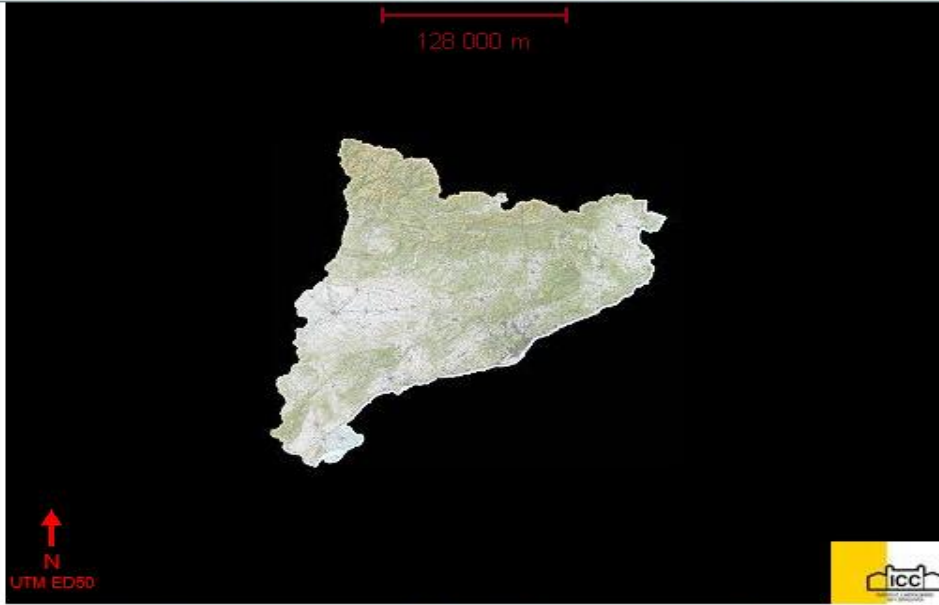
- ▶ [Ortofotomatge 1:5 000](#)
- ▶ [Ortofotomatge 1:25 000](#)
- ▶ [Satèl·lit 1:250 000](#)

- ▶ [Geològic 1:50 000](#)
- ▶ [Geològic 1:250 000](#)

- ▶ [Mapa sensible de referència](#)
- ▶ [Especificacions tècniques](#)
- ▶ [Versió plugin](#)
- ▶ [Llegenda \(djvu\)](#) [pluq-in](#)

128 000 m

UTM ED80

Introduïu el text de cerca:
Topònim. Exemple: *Vic*
UTM. Exemple: *438300,4642360*

Pàgina optimitzada per a Internet Explorer 6, Firefox 1.0 o superiors i resolució de pantalla mínima de 800x800 px.
Copyright ©ICC 1996-2007 NIF: Q0840005-C

javascript:canviSerie('linktopo50','mtc50m','iserv-catalog-index');

Internet 100%

Escolliu un mapa:

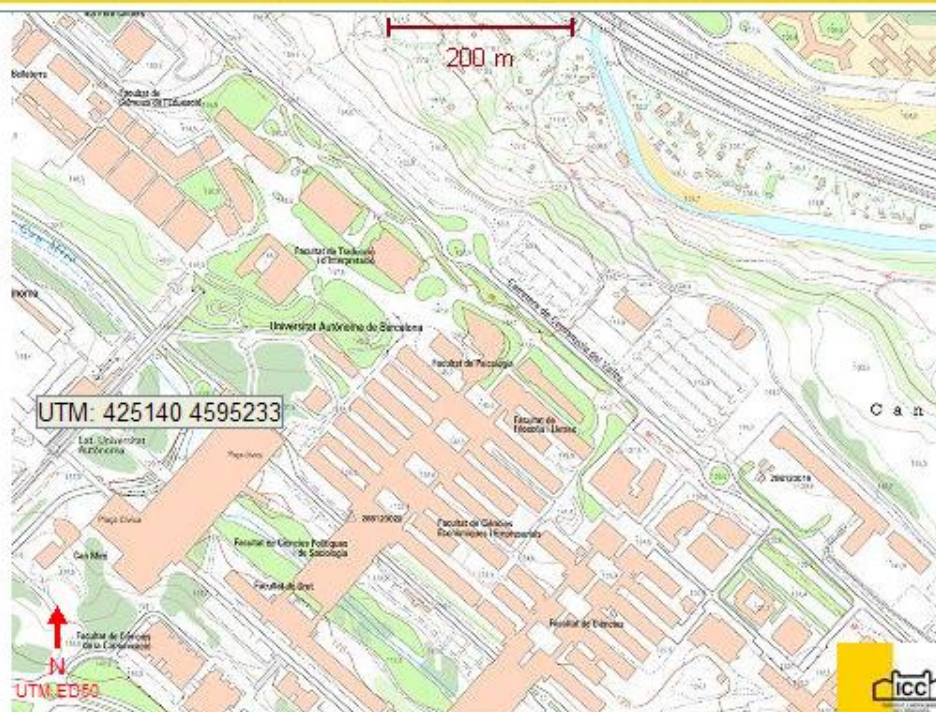
- ▶ [Topogràfic 1:5 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:10 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:25 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:50 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:250 000](#)

- ▶ [Ortofotomatge 1:5 000](#)
- ▶ [Ortofotomatge 1:25 000](#)
- ▶ [Satèl·lit 1:250 000](#)

- ▶ [Geològic 1:50 000](#)
- ▶ [Geològic 1:250 000](#)

- ▶ [Mapa sensible de referència](#)
- ▶ [Especificacions tècniques](#)
- ▶ [Versió plugin](#)

[Legenda \(djvu\)](#) [plug-in](#)

Pàgina optimitzada per a Internet Explorer 6, Firefox 1.0 o superiors i resolució de pantalla mínima de 800x800 px.

Copyright ©ICC 1996-2007 NIF: Q0840005-C

Introduïu el text de cerca:

Topònim. Exemple: Vic

UTM. Exemple: 438300,4642360

✳ [Universitat Autònoma de Barcelona](#) (Cerdanyola del Vallès)

Topònim: Universitat Autònoma de Barcelona

Tipus: Equipament, instal·lació, servei

Comarca: VOC

Municipi: Cerdanyola del Vallès

Escolliu un mapa:

- ▶ [Topogràfic 1:5 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:10 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:25 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:50 000](#)
- ▶ [Topogràfic 1:250 000](#)

- ▶ [Ortofotomatge 1:5 000](#)
- ▶ [Ortofotomatge 1:25 000](#)
- ▶ [Satèl·lit 1:250 000](#)

- ▶ [Geològic 1:50 000](#)
- ▶ [Geològic 1:250 000](#)

- ▶ [Mapa sensible de referència](#)
- ▶ [Especificacions tècniques](#)
- ▶ [Versió plugin](#)

[Lieqenda\(djvu\)](#) [plug-in](#)

Introduïu el text de cerca:

Topònim. Exemple: Vic
UTM. Exemple: 438300,4642360

✳ [Universitat Autònoma de Barcelona](#) (Cerdanyola del Vallès)

Topònim: Universitat Autònoma de Barcelona

Tipus: Equipament, instal·lació, servei

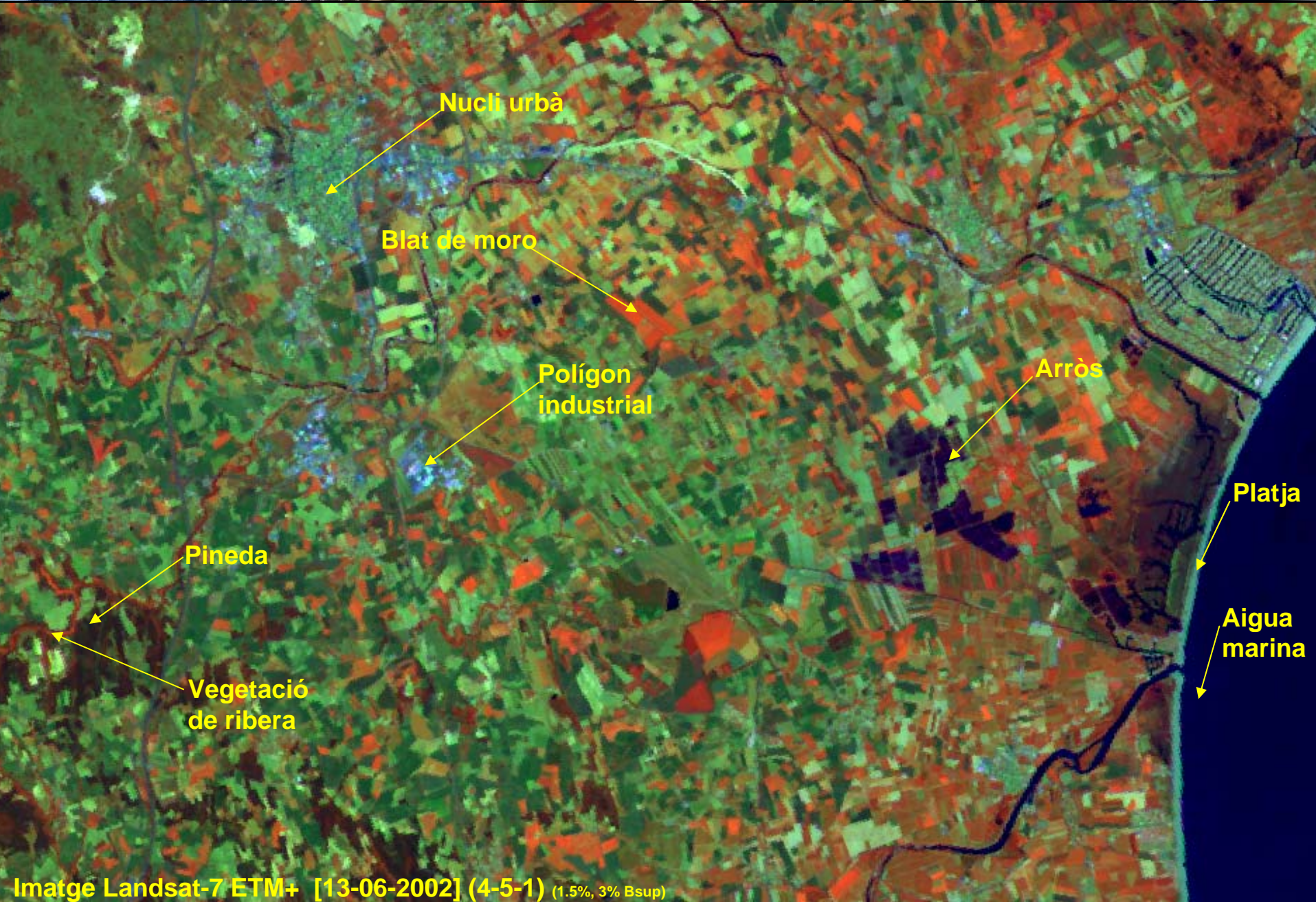
Comarca: VOC

Municipi: Cerdanyola del Vallès

Pàgina optimitzada per a Internet Explorer 6, Firefox 1.0 o superiors i resolució de pantalla mínima de 800x800 px.

Copyright ©ICC 1996-2007 NIF: Q0840005-C

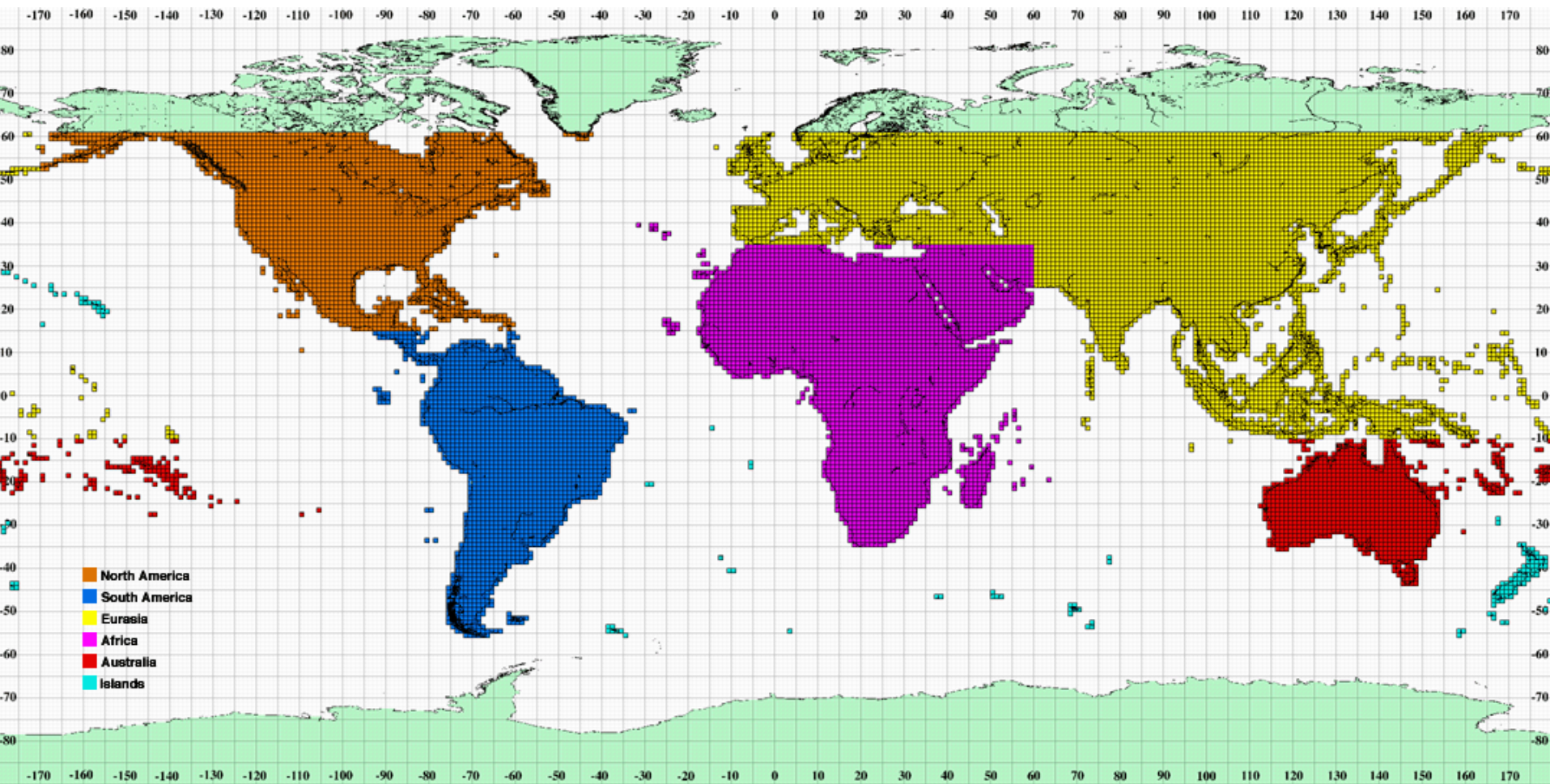

Imatge Landsat-7 ETM+ [13-06-2002] (4-5-1) (1.5%, 3% Bsup)

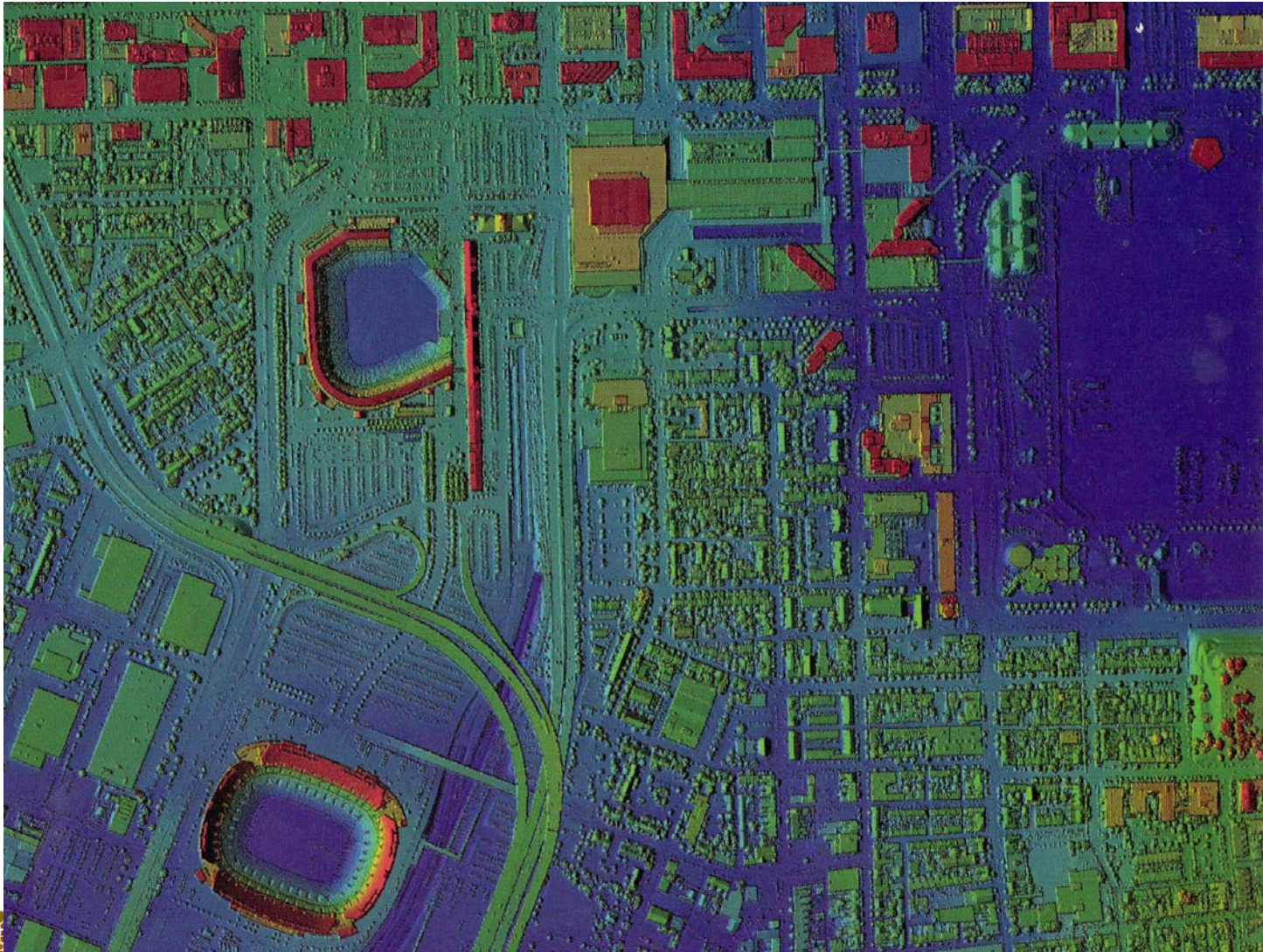

InSAR: Cobertura SRTM

Exemple de MDS obtingut amb lídar

Avenços en la capacitat de procés i xarxes

- Lligat als avenços en el **maquinari informàtic** i les **xarxes de comunicacions**.
  - **Processos distribuïts** en producció
  - Captació d'imatges a través de la **xarxa** (ftp, etc)
  - **Xarxes de sistemes de monitorització** del territori digitalment interconnectats → cartografia temàtica al moment (meteorologia, riscos, etc)

Atlas Climático Digital de la Península Ibérica - Windows Internet Explorer

http://opengis.uab.es/wms/iberia/mms/index.htm

Atlas Climático Digital de la Península Ibérica

UAB
Dep. Biología Animal,
Vegetal y Ecología
Dep. Geografía

ATLAS CLIMÁTICO DIGITAL
DE LA PENÍNSULA IBÉRICA

MIRAMON

Zoom: 2000m (1: 7 500 000)

créditos

Legenda y control de capas

- Estaciones ter
- Estaciones plu
- Límites administra
- Municipios
- Provincias o Distritos
- Comunidad Autónoma
- Estados
- Línea de costa

Enero
Febrero
Marzo
Abril
Mayo
Junio
Julio
Agosto
Septiembre
Octubre
Noviembre

Pluviometría
Temperatura mínima
Temperatura media
Temperatura máxima

500000 m

Ir a: Provincia (SPA) de: Albacete Coord:

Listo Internet 100%

Transversalitat: Projecte Corpus d'Arquitectura Tradicional Mediterrània

Corpus - Microsoft Internet Explorer

Archivo Edición Ver Favoritos Herramientas Ayuda

Atrás Búsqueda Favoritos Multimedia

Dirección <http://www.meda-corpus.net/frn/index.asp?op=403000> Ir Vínculos

Architecture Traditionnelle Méditerranéenne

CORPUS

Euromed Heritage

PRÉSENTATION ESPACE MÉDITERRANÉEN PORTAILS NAVIGATION BIBLIOGRAPHIE

- SURVOL
- VISITE GUIDÉE
- OUTIL DU CHERCHEUR

- Recherche documentaire
- Recherche géographique

Index de végétation (printemps) (*)

Couverture du terrain

Régions bioclimatiques

Paysages

Relief ombragé

Géologie

Domaines orographiques

Densité de population

(*) © Institut Cartogràfic de Catalunya, Estudi Ramon Folch, Institut Català de la Mediterrània.

2. Sélectionner les couches superposables au fond

Espace de l'olivier

Limites administratives

Réseau hydrographique

3. Sélectionner les couches des études sur l'architecture traditionnelle

Typologies architecturales

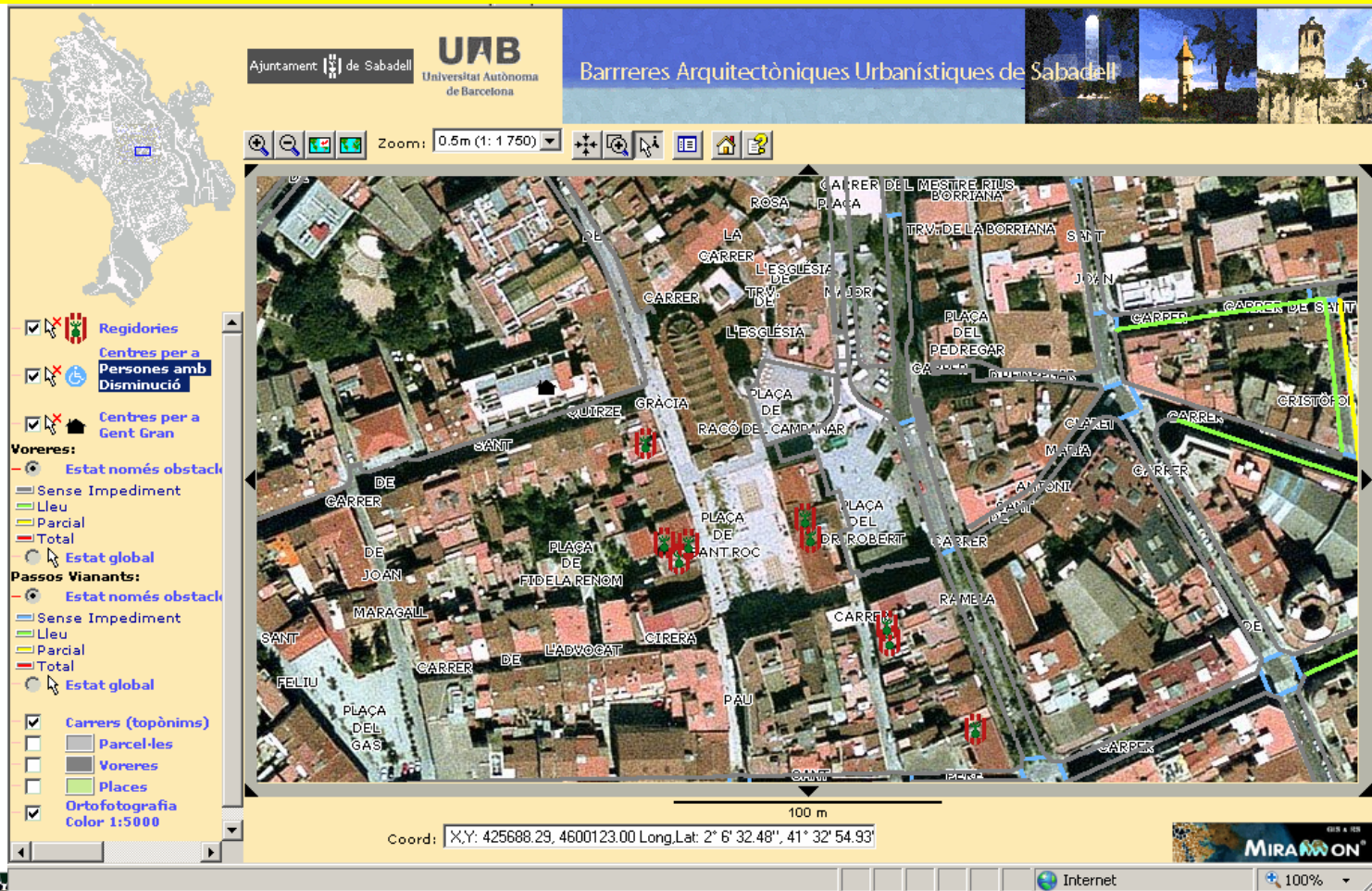
Environ 130 typologies architecturales d'habitat traditionnel avec un lien sur le dossier technique correspondant qui regroupe les données et les paramètres collectés et analysés.

- Items d'identification typologique
- La maison, son milieu et ses habitants
- La maison et ses dimensions

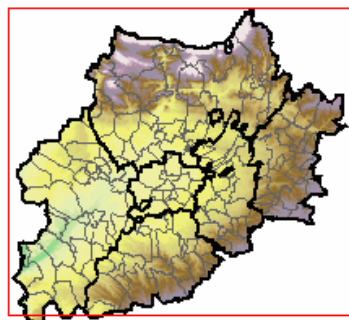
Listo Internet

Barreres arquitectòniques a Sabadell: SIG per a persones amb mobilitat reduïda

LEYENDA:

- Límites municipales
- Problemáticas medioambiental
  - Despoblamiento
  - Erosión (detalle)
  - Erosión (media por municipio)
  - Salinización del suelo
  - Incendios (detalle)
  - Incendios (media por municipio)
  - Eutrofización de las aguas
  - Afectación a valores paisajísticos y e
  - Contaminación potencial por agroindu

- NIVEL DE RIESGO

- Muy bajo
- Bajo
- Medio
- Alto
- Muy alto

Mapas de fondo

- Relieve (sombreo analítico)
- Topográfico

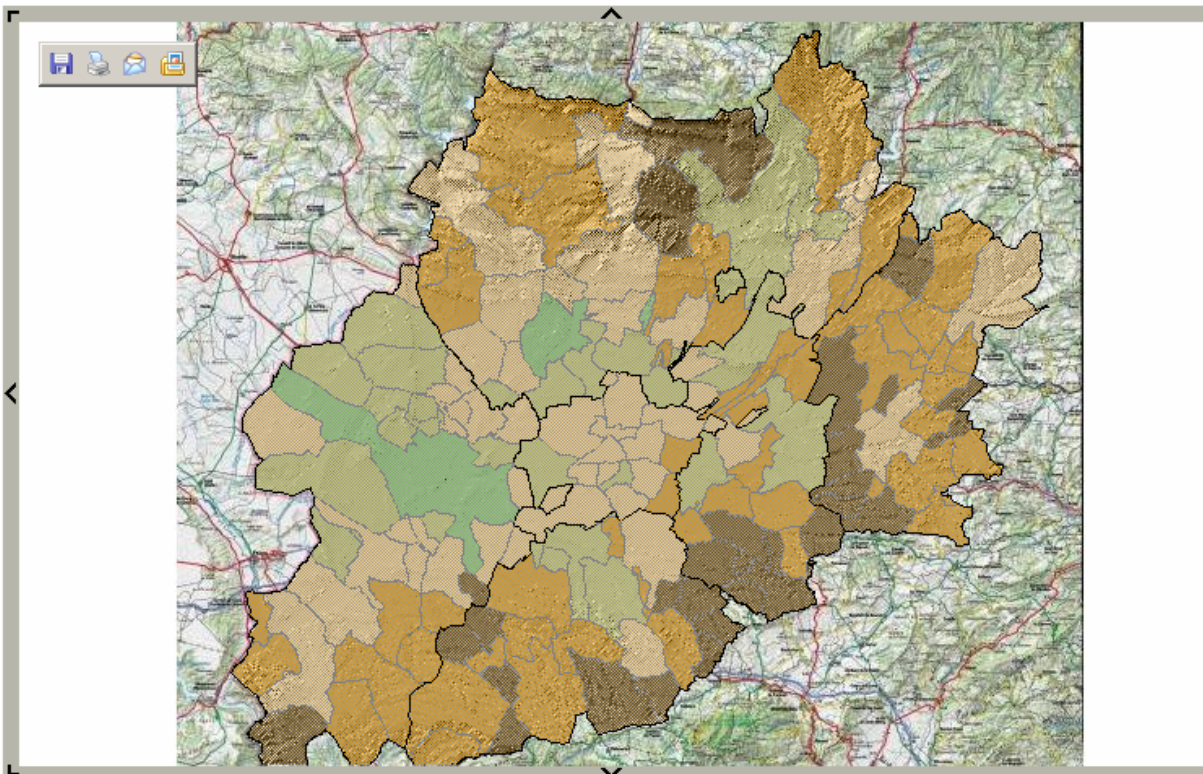
SISTEMA DE SENSIBILIZACIÓN MEDIOAMBIENTAL (SISMA)

Zoom: 1:750 000

Ir a : AGER

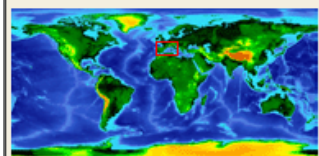

50000 m

Coordenadas: UTM-31N (X,Y): 315000, 4662400 // Long,Lat: 0° 45' 47", 42° 5' 28"

THE WORLD: LAND COVER, ELEVATION AND POLITICAL BOUNDARIES

Coord: Long.Lat -0° 40' 0.00", 49° 30' 40.80"

Zoom: 2' 0.00" (1: 15 000 000) [Navigation icons]

-9° 52' 0.00" 13° 48' 0.00" 49° 44' 40.80" 34° 46' 40.80"

Llegenda i control de capes

Boundaries

- Country
- 1st level
- Shoreline

Land Cover

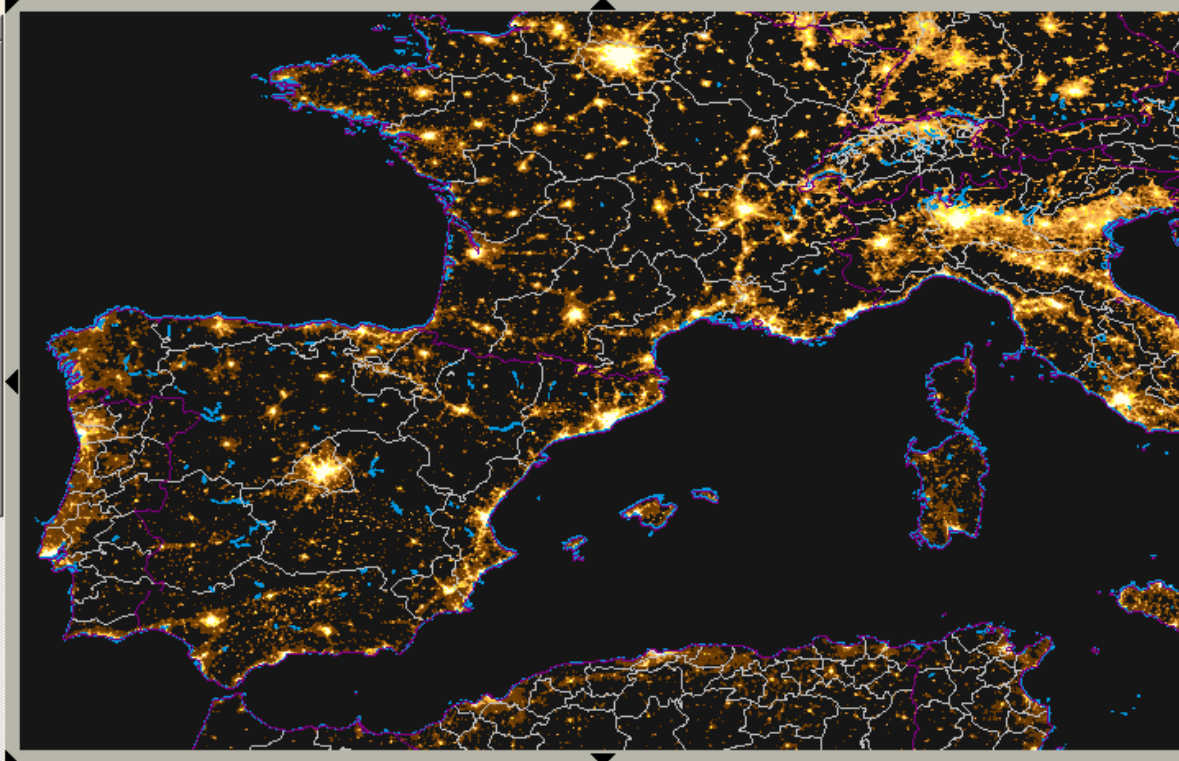
- GLCC 30"
- Forest Resources 30"

Nighttime Lights

- 1992-93
  - Stable Lights
  - City Light
  - Flare Lights
- 1994-95
- 1996-97
- 2000

AVHRR NDVI 1992-93

- January
- February
- March
- April
- May
- June
- July
- August
- September
- October
- November
- December

Anar a País/estat de: Afghanistan

Innovació en la Qualitat

El concepte de geògraf a “*Le Petit Prince*”

- Qu'est-ce un géographe?*
- C'est un savant qui connaît où se trouvent les mers, les fleuves, les villes, les montagnes et les déserts.*

...i manifesta que ell només recull informació d'**exploradors** fiables, no bevedors, perquè no li diguin que hi ha dues muntanyes, i només de **fenòmens no-efímers**...

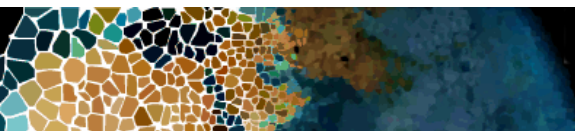

Eixos principals

- Més **resolució** (per quan cal).
- Més **exactitud** (més fiabilitat espacial, temàtica, topològica)
- Més **actualització** (dades recents per la feina habitual i *patrimoni* pel demà)

Només visitant alguns aspectes...

Qualitat de les dades

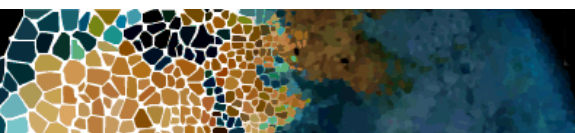
- Google maps
  - Núvols
  - Resolucions heterogènies
  - Projeccions simplistes

Maduració paulatina de la Georeferenciació

- Recordem les imatges només en (columna, fila).
- Recordem les capes vectorials amb coordenades 0,0 en el propi àmbit, o truncades en Y.
- Recordem les implementacions en que un SRH era només un text lliure, o en que es re-introduïen les dades cada vegada.
- ...
- Admirem els sofisticats dissenys per definir amb rigor els SRH.

Exemple d'informació proporcionada per l'especificació anterior

Paràmetre	Valor
Id. Sist. Referència	UTM-31N-UB/ICC
Descripció	UTM fus 31 hemisferi Nord amb Datum ED50 (p...
Unitats	m
Id. projecció	UTM
Descripció	Universal Transversa de Mercator
Equivalent	Sí, aprox.
Equidistant	Sí, aprox.
Conforme	Sí
Implementada en esfèri...	No
Implementada en el-lips...	Sí
Id. paràm. proj.	UTM:31N
Descripció	Fus 31 nord
Constant de Tissot (c_t...	0.9996
Fus (zone)	31
Hemisferi (hemisphere)	N
Id. datum	European 1950 ICC
Id. grup datum	ED50
Descripció	European 1950
Llocs aplic.	Catalonia
Delta X	-137.5819
Delta Y	-67.74147
Delta Z	-168.4598
Omega	-1.00017062E-12
Fi	-1.00017062E-12
Kappa	7.01245100E-06
Escalat	1.000011410562000E+00
Error Delta X	
Error Delta Y	
Error Delta Z	
Font de les dades	UB/ICC
Id. el·lipsoide	International 1924
Descripció	Internacional 1924 o Hayford 1909
Tipus	El·lipsoïdal
Radi equatorial (a)	6378388
1/f	297
Radi polar (b)	6356911.946128
Aplanament (f)	0.003367
Excentricitat (e)	0.081992
Font de les dades	NIMA&MADTRAN

Però no tot és perfecte

- Per què és tan poc madura la incorporació i estandardització dels SRV?
- Perquè molts SIG fins fa poc planxaven (o encara planxen) les coordenades 3D en ser incorporades en una cobertura vectorial?
- La innovació del 3D (2.5 D) ha estat impactant però està de moment aturada per la problemàtica de la captació primària.

Apologia d'una georeferenciació rigorosa

- Necessitat de concordança entre àrees.

Exemples de problemàtiques:

- Andorra-Catalunya
- Espanya-Portugal
- CORINE Europa
- Etc.

- Els Sistemes de Posicionament Global (GPS):
  - Excel·lents noves possibilitats però que també materialitzen el problema

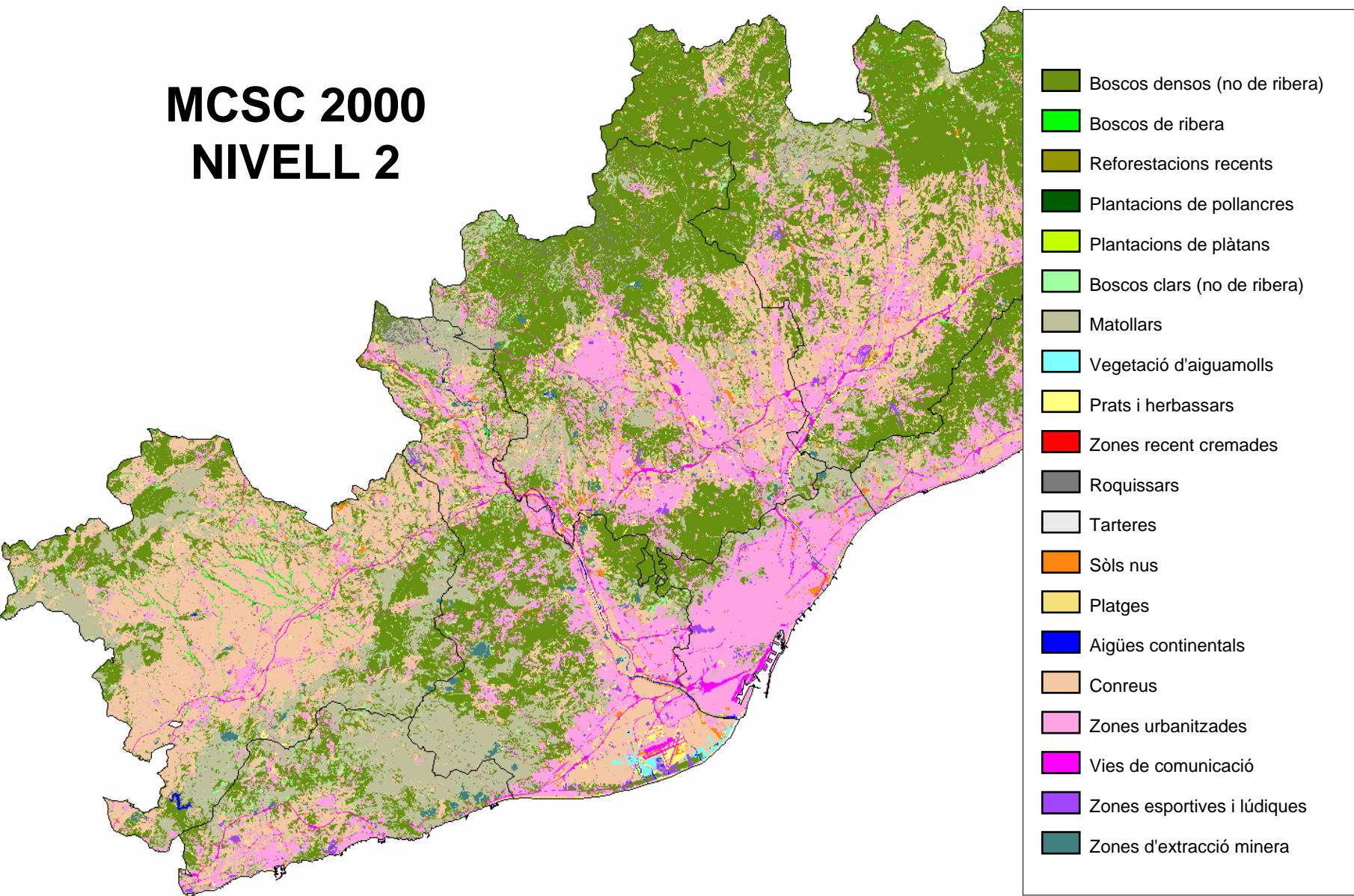

**Estació de referència del
Cap de Creus**

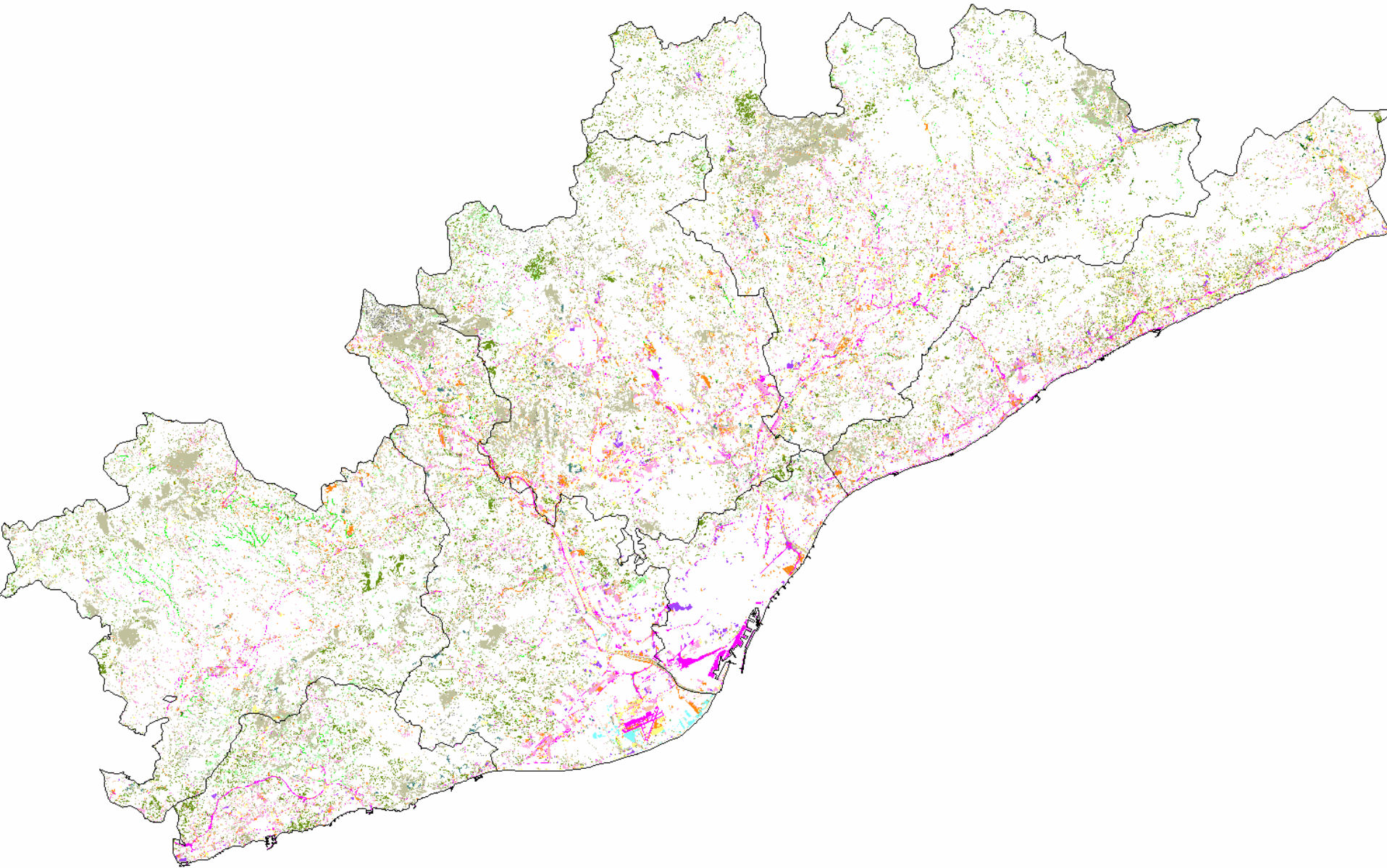
**Des del punt de vista de la
Geodèsia, hi ha hagut un
abans i un després del GPS**

MCSC 2000 NIVELL 2

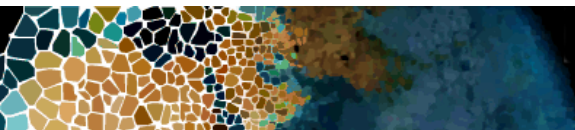
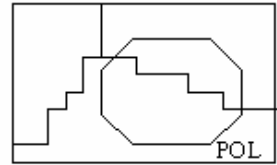
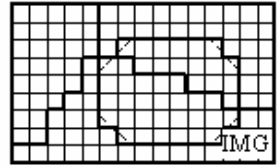
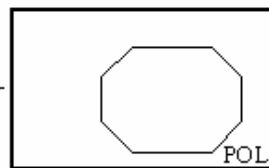
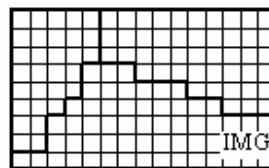
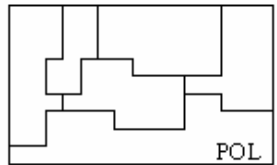
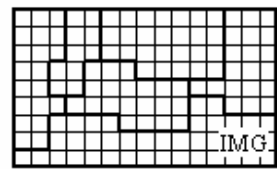
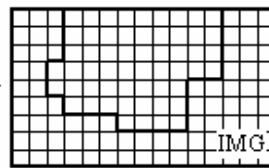
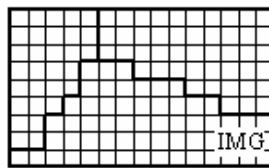
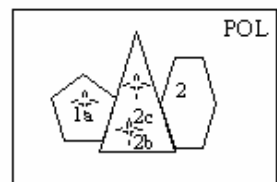
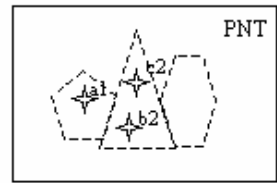
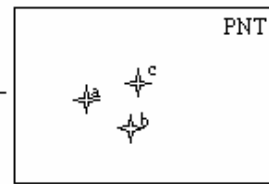
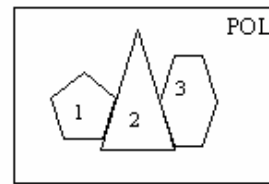
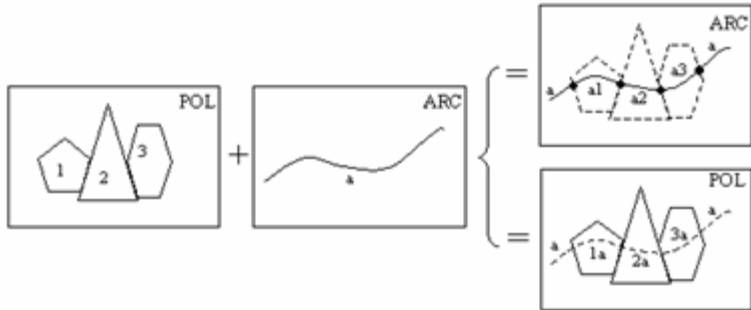
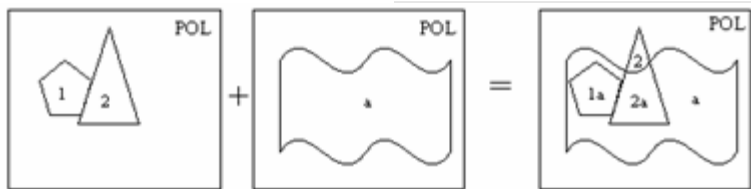
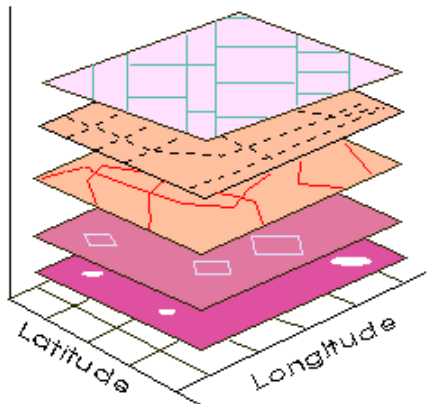

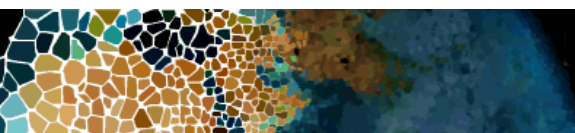
L'anàlisi a voltes simple, però potent, permet:

... I això fa possible obtenir noves bases...

- Per selecció de les antigues (Atles de carreteres que no inclou les corbes de nivell)
- Per anàlisis més sofisticades (radiació solar derivada de la informació topogràfica)
- Escales de menys detall obtingudes per generalització.
- Etc.

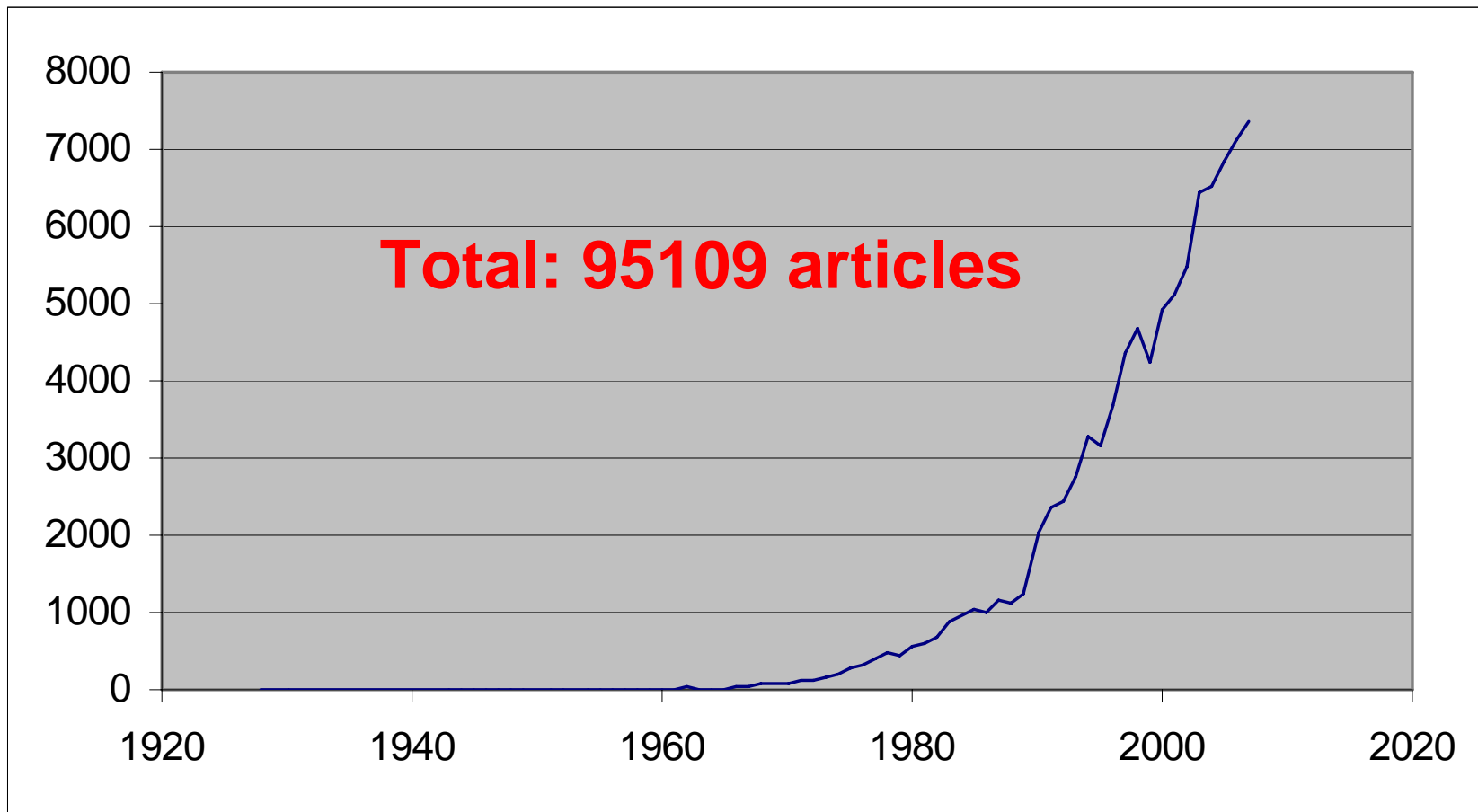

Innovació en la contínua Millora

Nombre d'articles indexats a ISI
des de 1928 (3) a 2007 (7346)
per Cartografia o SIG o TD

Resultat a **Google Scholar**

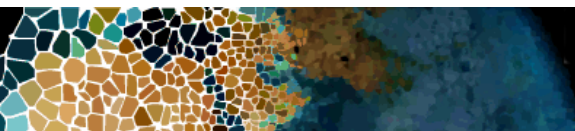
Total: 2 450 000 (vs ~100 000 ISI)

→ d'aquests, 150 000 al 2007 (vs ~7000)

I per si penseu, amb raó, que molts no són exactament “del tema”:

La meva exploració **mensual** de recerca:

Més de 200 articles!

Si, dels **~100000**, a ISI busquem:

Amb **Cartografia**: ~8 000

Amb **SIG**: ~23 000

Amb **Teledetecció**: ~70 000

Les corbes són creixents en tots els casos

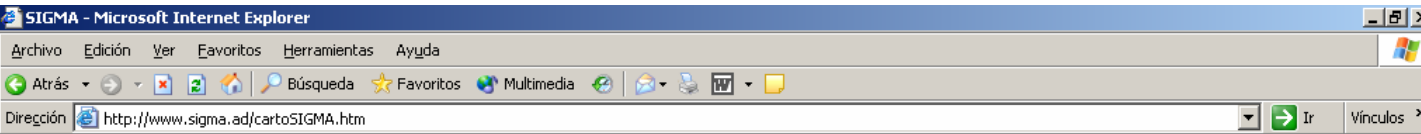

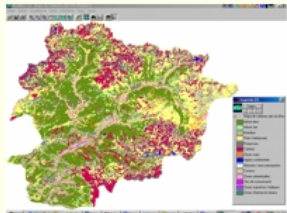
Innovació en la Difusió

Cartografia a Internet / intranet: Noves possibilitats, diferents solucions

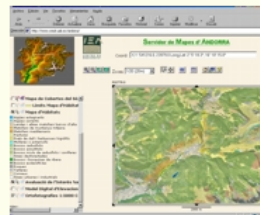

Cartografia

Cartografia SIG

(Lector de Mapes MiraMon)

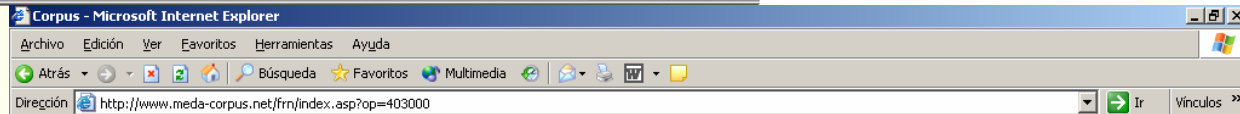
SMA

Servidor de Mapes d'Andorra

Fotografies aèries

(Lector de Mapes MiraMon)

Architecture Traditionnelle Méditerranéenne

CORPUS

Euroméd Heritage

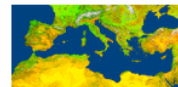
PRÉSENTATION

ESPACE MÉDITERRANÉEN

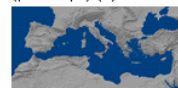
PORTAILS NAVIGATION

BIBLIOGRAPHIE

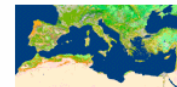
- SURVOL
- VISITE GUIDÉE
- OUTIL DU CHERCHEUR
- Recherche documentaire
- Recherche géographique

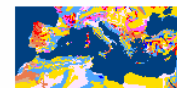
Index de végétation (printemps) (*)

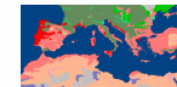
Relief ombragé

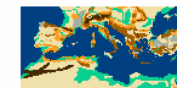
Couverture du terrain

Géologie

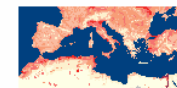
Régions bioclimatiques

Domaines orographiques

Paysages

Densité de population

(*) © Institut Cartogràfic de Catalunya, Estudi Ramon Folch, Institut Català de la Mediterrània.

2. Sélectionner les couches superposables au fond

Espace de l'olivier

Limites administratives

Réseau hydrographique

3. Sélectionner les couches des études sur l'architecture traditionnelle

Typologies architecturales

Environ 130 typologies architecturales d'habitat traditionnel avec un lien sur le dossier technique correspondant qui regroupe les données et les paramètres collectés et analysés.

- Items d'identification typologique
- La maison, son milieu et ses habitants
- La maison et ses dimensions

Internet ens porta la informació a casa...

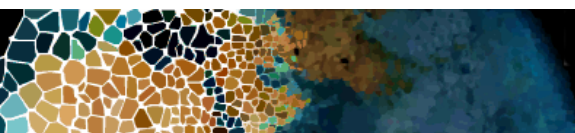
Internet i www... (1/2)

- Inventat per Tim Berners-Lee al 1989 al CERN, permet oferir **continguts geogràfics a la xarxa**.
- Possibilita **nous usos** d'aquests continguts.
- Presenta problemes de *copyright*, de seguretat, tecnològics (wwwait 😊), de papanatisme, ...

Internet i www... (1/2)

- ... però en Cartografia es va **apostar per això encara que al 1997** gairebé ni es parlava del tema (al 1990 Laurini i Millerte-Raffort encunyen **hipermapa**).
- Perquè disminueix extraordinàriament el cost de la informació i el seu processat per l'usuari.
- Perquè el cost del *software* passa a ser ~0.

Precedents directes: Atles multimèdia

http://www.uib.es - Índex de mapes - Microsoft Internet Explorer

3.2. Estructura territorial

3.2.1 Ocupació del sòl

3.2.1 Ocupació del sòl (Mallorca)

3.2.1 Ocupació del sòl (Menorca)

3.2.1 Ocupació del sòl (Eivissa-Formentera)

3.2.2. Espais urbans tradicionals

3.2.2. Espais urbans tradicionals (Mallorca)

3.2.2. Espais urbans tradicionals (Menorca)

3.2.2. Espais urbans tradicionals (Eivissa-Formentera)

3.2.2.1. Palma

Palma (Evolució urbana: de la ciutat medieval a la ciutat moderna)

Palma (Evolució urbana: la ciutat del segle XX)

3.2.2.2. Manacor

3.2.2.3. Inca

3.2.2.4. Vila d'Eivissa

3.2.2.5. Maó

3.2.2.6. Ciutadella

3.2.2.7. Els municipis més urbans (Campos)

3.2.2.7. Els municipis més urbans (Felanitx)

3.2.2.7. Els municipis més urbans (Llucmajor)

3.2.2.7. Els municipis més urbans (Pollença)

3.2.2.7. Els municipis més urbans (sa Pobla)

3.2.2.7. Els municipis més urbans (Sóller)

3.2.2.7. Els municipis més urbans (Sant Antoni)

3.2.2.7. Els municipis més urbans (Santa Eulària)

3.2.3.1. Urbanització litoral

3.2.3.1. Urbanització litoral (Mallorca)

3.2.3.1. Urbanització litoral (Menorca)

3.2.3.1. Urbanització litoral (Eivissa-Formentera)

3.2.3.2. Urbanització interior

3.2.3.2. Urbanització interior (Mallorca)

3.2.4.1. Habitatges principals

3.2.4.1. Habitatges principals (Mallorca)

3.2.4.1. Habitatges principals (Menorca)

3.2.4.1. Habitatges principals (Eivissa-Formentera)

3.2.4.2. Habitatges secundaris

3.2.4.2. Habitatges secundaris (Mallorca)

3.2.4.2. Habitatges secundaris (Menorca)

3.2.4.2. Habitatges secundaris (Eivissa-Formentera)

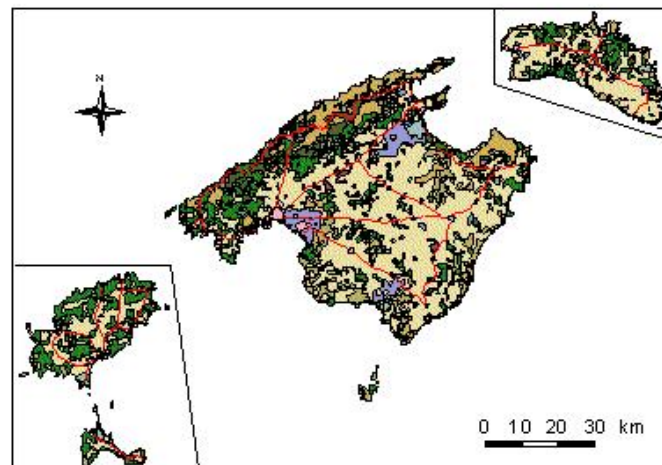
3.2.4.3. Habitatges desocupats

3.2.4.3. Habitatges desocupats (Mallorca)

3.2.4.3. Habitatges desocupats (Menorca)

Índex de mapes

3.2.1 Ocupació del sòl

<http://www.uib.es/secc6/lsig/atlas.htm>

Precedents directes: Atles multimèdia

http://www.uib.es - Índex de mapes - Microsoft Internet Explorer

3. Geografia humana

3.1. Població

[3.1.1. Evolució i distribució de la població avui, 1996](#)

[3.1.1. Evolució i distribució de la població avui, 1996 \(Mallorca\)](#)

[3.1.1. Evolució i distribució de la població avui, 1996 \(Menorca\)](#)

[3.1.1. Evolució i distribució de la població avui, 1996 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.1.2. Distribució de la població l'any 1900](#)

[3.1.1.2. Distribució de la població l'any 1900 \(Mallorca\)](#)

[3.1.1.2. Distribució de la població l'any 1900 \(Menorca\)](#)

[3.1.1.2. Distribució de la població l'any 1900 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.1.3. Distribució de la població l'any 1950](#)

[3.1.1.3. Distribució de la població l'any 1950 \(Mallorca\)](#)

[3.1.1.3. Distribució de la població l'any 1950 \(Menorca\)](#)

[3.1.1.3. Distribució de la població l'any 1950 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.1.4. Distribució de la població l'any 1970](#)

[3.1.1.4. Distribució de la població l'any 1970 \(Mallorca\)](#)

[3.1.1.4. Distribució de la població l'any 1970 \(Menorca\)](#)

[3.1.1.4. Distribució de la població l'any 1970 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.1.5. Distribució de la població l'any 1991](#)

[3.1.1.5. Distribució de la població l'any 1991 \(Mallorca\)](#)

[3.1.1.5. Distribució de la població l'any 1991 \(Menorca\)](#)

[3.1.1.5. Distribució de la població l'any 1991 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.2. Densitat de població avui, 1996](#)

[3.1.2. Densitat de població avui, 1996 \(Mallorca\)](#)

[3.1.2. Densitat de població avui, 1996 \(Menorca\)](#)

[3.1.2. Densitat de població avui, 1996 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.2.1. Densitat de població a l'any 1877](#)

[3.1.2.1. Densitat de població a l'any 1877 \(Mallorca\)](#)

[3.1.2.1. Densitat de població a l'any 1877 \(Menorca\)](#)

[3.1.2.1. Densitat de població a l'any 1877 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.2.2. Densitat de població a l'any 1900](#)

[3.1.2.2. Densitat de població a l'any 1900 \(Mallorca\)](#)

[3.1.2.2. Densitat de població a l'any 1900 \(Menorca\)](#)

[3.1.2.2. Densitat de població a l'any 1900 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.2.3. Densitat de població a l'any 1950](#)

[3.1.2.3. Densitat de població a l'any 1950 \(Mallorca\)](#)

[3.1.2.3. Densitat de població a l'any 1950 \(Menorca\)](#)

[3.1.2.3. Densitat de població a l'any 1950 \(Eivissa-Formentera\)](#)

[3.1.2.4. Densitat de població a l'any 1970](#)

[3.1.2.4. Densitat de població a l'any 1970 \(Mallorca\)](#)

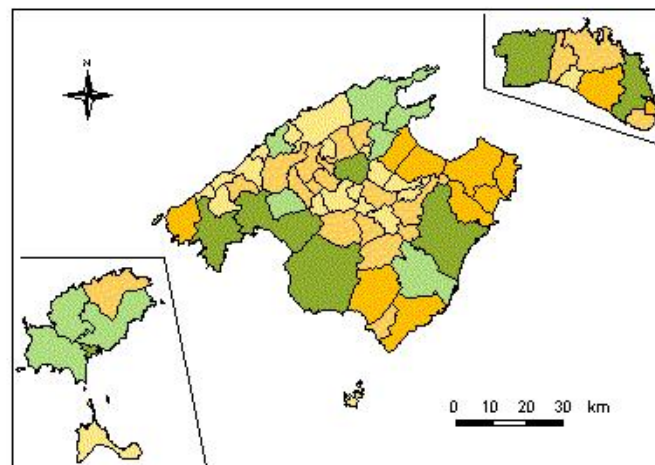
[3.1.2.4. Densitat de població a l'any 1970 \(Menorca\)](#)

[3.1.2.4. Densitat de població a l'any 1970 \(Eivissa-Formentera\)](#)

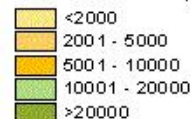
[3.1.2.5. Densitat de població a l'any 1991](#)

Índex de mapes

3.1.1. Evolució i distribució de la població avui, 1996

Nombre d'habitants, 1996

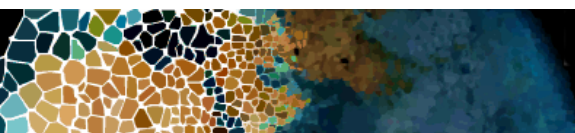

<http://www.uib.es/secc6/lsig/atlas.htm>

Possibilitats...

- 2 enfocis per a "Servidors de Cartografia":
  - Servidors d'**Autèntica Cartografia** (*True Map Servers*):
    - Ofereixen directament les dades per tal que el client les pugui explorar a fons amb eines (alt nivell)
      - programes comercials, visualitzadors gratuïts...
  - Sistemes de **Navegació** sobre Cartografia (*Map Browser Systems*):
    - Entorn que permet, a través d'un navegador, moure's sobre la cartografia i realitzar operacions de consulta.

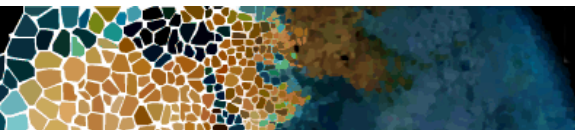

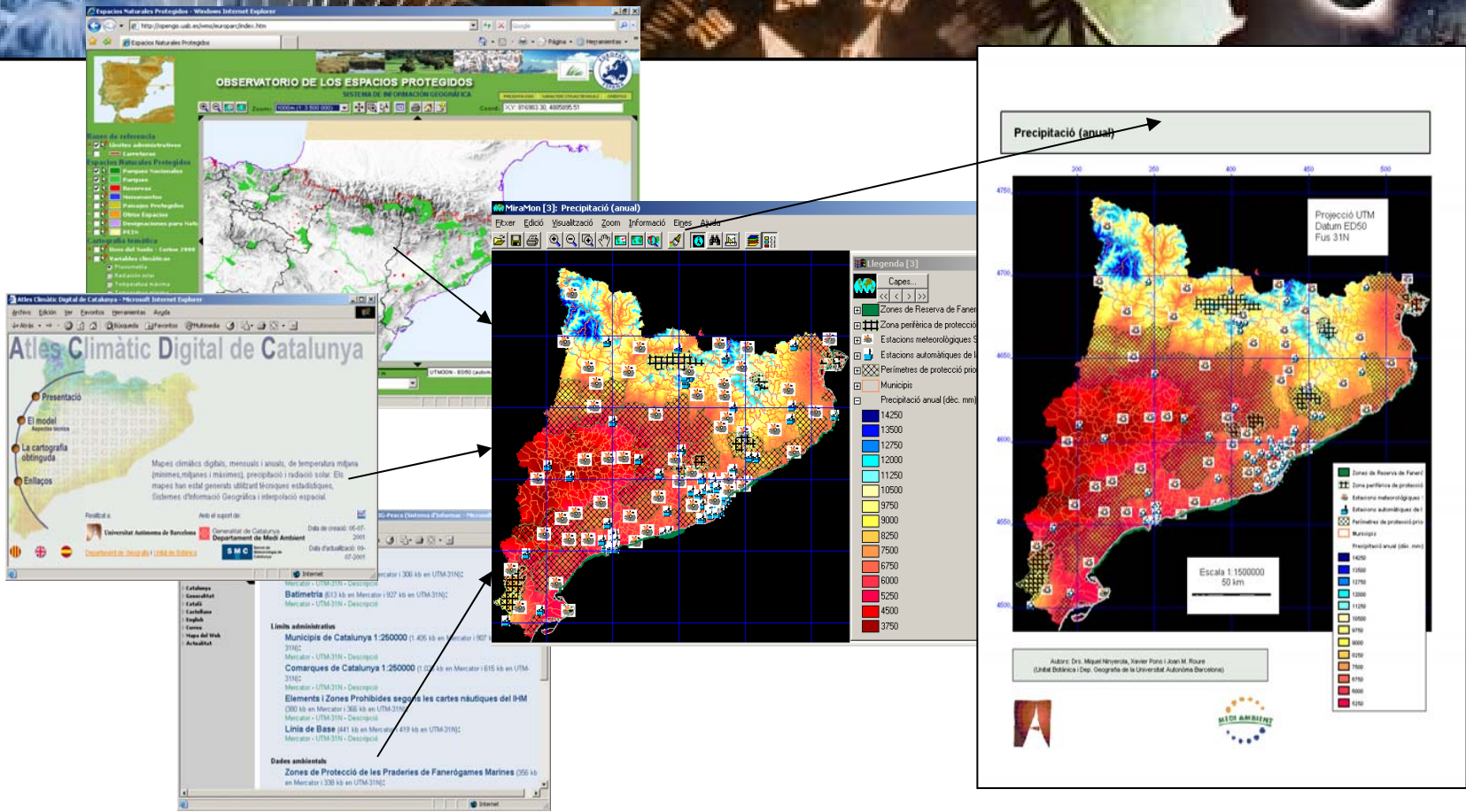

...solucions

- Per cada enfoc de "Servidor de Cartografia":
  - Servidors d'**Autèntica Cartografia** (*True Map Servers*):
    - OGC WCS+WFS+... → MMZ, GeoTIFF, GML, etc
  - Sistemes de **Navegació** sobre Cartografia (*Map Browser Systems*):
    - OGC WMS

Interoperabilitat

• **Interoperabilitat:** Combinació de cartografia procedent de diferents servidors a Internet amb independència del *software*, S.O., etc

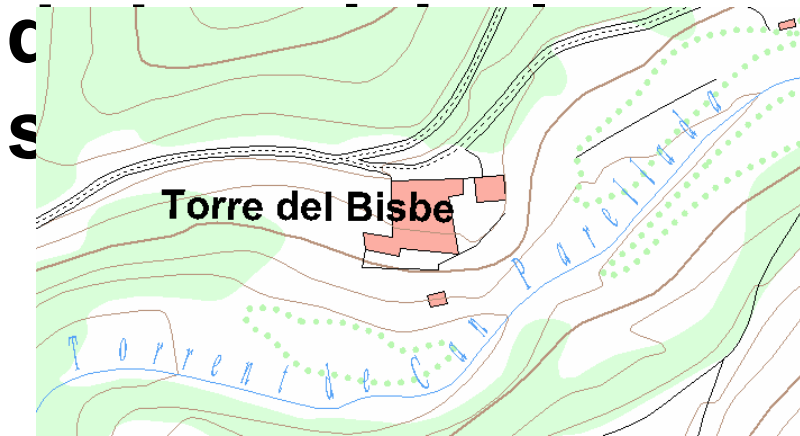
Interoperabilitat

- La interoperabilitat es va **estandarditzant**:
  - WMS
  - WCS
  - WFS

  - WPS
  - etc

Gratuitat de la Cartografia

USGS, ... ICC, ... IGN, ...

→ Molts usuaris cont

les

iesos

a,

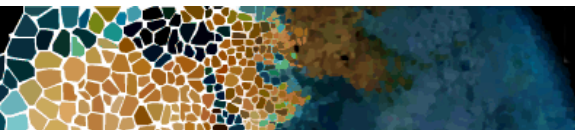
En funcionament: Disponibilitat de cartografia a Internet a 200 km a la rodona de BCN

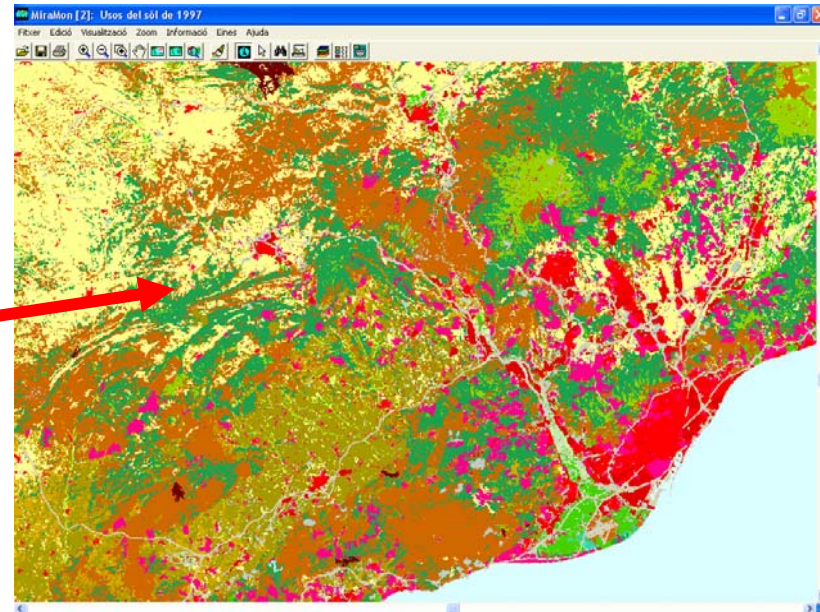
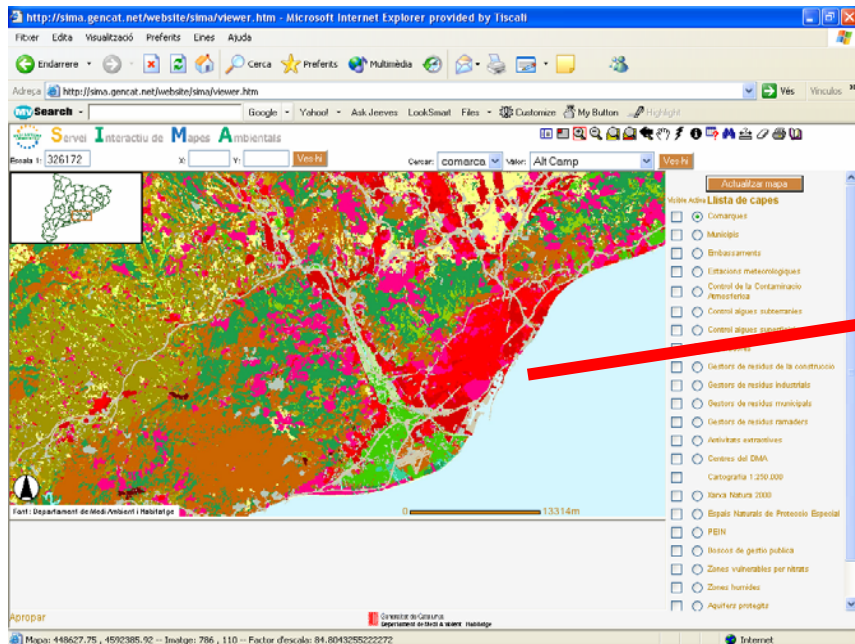
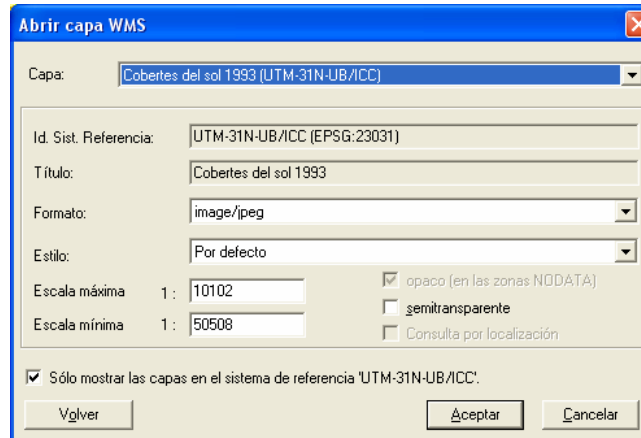
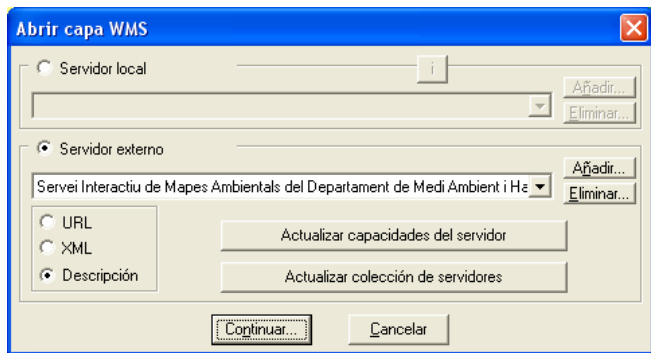
- > Milers d'ortofotos + topogràfics + mapes històrics ICC/IDEC + Servidor/Navegador
- > 350 capes DMAH + Servidor/Navegador
- > 40 capes DAR + Servidor/Navegador
- > 500 fulls d'usos del sòl CREA+ Servidor/Navegador
- >140 mapes climàtics digitals a la UAB
- >100 fulls de cartografia temàtica a Andorra
- 74 fulls topogràfic 1:5000 d'Andorra
- etc → Ja no es pot fer un llistat d'una pàgina!

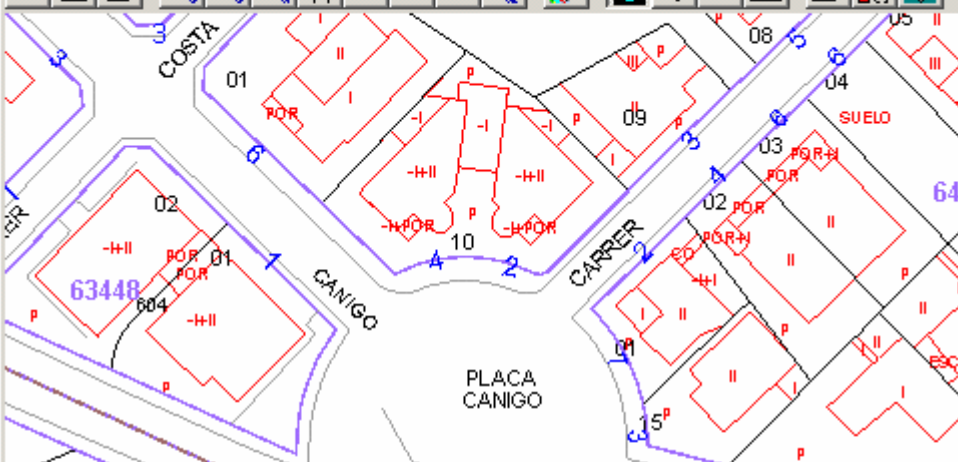

Diversos *software* SIG ja surten a Internet i...

- Efectuen peticions de capacitats (capes, àmbits, escales, formats, etc).
- Visualitzen les capes.
- Permeten consultes per localització.

Catastro

http://ovc.catastro.meh.es/Cartografia/WMS/Servidor/WME
 X,Y: 446391.0, 4594413.2
 Lon, Lat: 2° 21' 27.8383", 41° 29' 55.7577"

Enllaç

Copiar

Camps

Dades

Selecció

(Ctrl+Ins)

Hot

Referencia catastral de la parcela:

[6444702DF4964S](#)

Adobe Reader - [6444702DF4964S0001MW[1].pdf]

SECRETARIA DE ESTADO DE HACIENDA Y PRESUPUESTOS
 DIRECCION GENERAL DEL CATASTRO
 Oficina Virtual del Catastro

REFERENCIA CATASTRAL DEL INMUEBLE
 6444702DF4964S0001MW

DATOS DEL INMUEBLE

PARCELA REGISTRADA:
 CL LOURDES 41
 PREMIA DE MAR 08330-BARCELONA

PROTECCION FISCAL: Residencial   AÑO CONSTRUCCION: 1972

COEFICIENTE DE PARTICIPACION: 59.999900   SUPERFICIE CONSTRUIDA (m²): 140

DATOS DE LA FINCA A LA QUE PERTENECE EL INMUEBLE

IDENTIFICACION:
 CL LOURDES 41
 PREMIA DE MAR [BARCELONA]

SUPERFICIE CONSTRUIDA (m²): 140   SUPERFICIE SUBYUGADA (m²): 205   TIPO DE FINCA: Parcela con un unico inmueble

CONSULTA DESCRIPTIVA Y GRÁFICA DE DATOS CATASTRALES BIENES INMUEBLES DE NATURALEZA URBANA
 Municipio de PREMIA DE MAR Provincia de BARCELONA

INFORMACIÓN GRÁFICA E: 1/500

Este documento no es una certificación catastral, pero sus datos pueden ser verificados a través del 'Acceso a datos catastrales no protegidos' de la OVC.

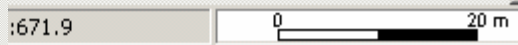
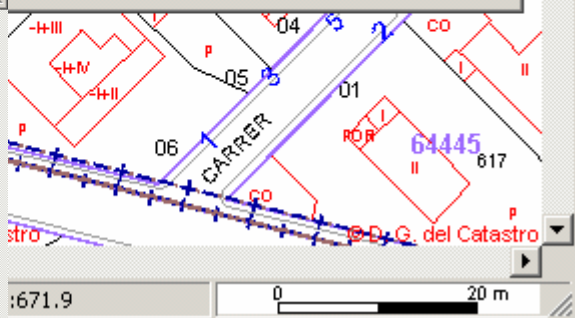
446,400   Coordenadas UTM, en metros

— Límite de Manzana
 — Límite de Parcela
 — Límite de Constituciones
 — Necesario y acceso
 — Límite zona verde
 — hidrografía

Domingo , 27 de Enero de 2008

Continuar buscant

+ / - Informació...

Però no tot és perfecte

- Alguns servidors proveeixen **formats poc útils** en entorns SIG (escanejats de poca qualitat i sense georeferenciar, pdf no superposables, etc).
- Alguns servidors mostren les seves dades però no permeten connectivitat via OGC des d'altres clients (**no interoperables**).
- Alguns servidors **sacrifiquen la qualitat visual** per aconseguir major velocitat.

Infraestructures de dades espacials (IDE)

Buscar...

...Explorar...

...Explotar

La idea és molt bonica, i han significat una important innovació, però no acaben de funcionar per a tothom.

Valoració de les IDE actuals

- Massa tecnològiques i poc humanes
  - Poca atenció a la Geografia.
- Poc imaginatives
  - Poc ús d'hipercontinguts i multimèdia, com ara:
    - Mapes guia amb vincles a altra cartografia, so, vídeo
- Poc obertes a la participació de l'usuari final
  - Només lectura i cerca
  - Sense possibilitat de valorar productes i serveis
- Falta de diferenciació d'usuaris
  - Eines de cerca de cartografia encara poc clares
  - Falta de priorització segons qualitat, etc

Web 2.0

- Idea de Dale Dougherty sorgida a un *brainstorming*

Web 1.0	Web 2.0
Ofoto	Flickr
Britanica Online	Vikipèdia
Webs personals	Blogs
Publicació	Participació
Gestió de continguts	Wikis
Directoris (taxonòmics)	Tags (etiquetes)

- Definició borrosa però amb alguns aspectes clars.
- Moltes de les empreses que van sobreviure al *crack* econòmic de les ".com" tenen un perfil web 2.0

Mashups

- Aplicacions *web* híbrides
- Combina dades de 2 o més servidors de manera imaginativa
- Ex: Housingmaps.com
  - Combina
    - Mapes de *Google*
    - Dades de lloguer de cases de *Craigslist*
  - Crea una eina interactiva de cerca d'habitatge.

HousingMaps - Microsoft Internet Explorer

Archivo Edición Ver Favoritos Herramientas Ayuda

Dirección <http://www.housingmaps.com/>

For Rent For Sale Rooms Sublets

Powered by [craigslist](#) and [Google Maps](#)

City: Price:

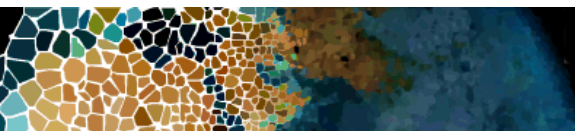
Show Filters [New](#) Refresh [Link](#)

price	price	bd	description	city	date
\$1975		2bd	Very Specious 2BR 2BA	Pasadena	12/20
\$1695		2bd	large 2 BR Apt in palms with pool	Los Angeles	12/20
\$1900		3bd	condo in Granda Hills	Los Angeles	12/20
\$1895		2bd	Large - Private Home Feel - Close to Everything	Los Angeles	12/20
\$1500		3bd	Beautiful House Large Back Yard	Lancaster	12/20
\$2000		2bd	Free Month Rent - Available Now, Clean & Move-in Ready!	Los Angeles	12/20
\$1500		3bd	Remodeled Lancaster Single Family Home	Lancaster	12/20
\$1995		3bd	3 bedroom, 2 bath, gated community	Pomona	12/20
\$2000		2bd	Renovated Dog Friendly 2br in Great Neighborhood	Los Angeles	12/20
\$1984		2bd	2 BA, Spacious, Close to Downtown Shopping	Burbank	12/20
\$1595		1bd	Prime West Hollywood Location	West Hollyw	12/20
\$1795		4bd	Rare find! Large unit built in 2006. Best value in area	Long Beach	12/20
\$1825		3bd	2 bath apartment, nice area in the heart of Pasadena, small pets ok	Pasadena	12/20
\$1795		2bd	The New Yorker in Prime Sherman Oaks	Los Angeles	12/20
\$1925			Beverly Hills Adjacent Apartment	Los Angeles	12/19
\$1800		2bd	Clean 2 bedroom townhouse for rent	Paramount	12/19

Voluntariat geogràfic

- Els usuaris tenen ganes de participar en el procés creatiu generat per les IDEs.
- **La tecnologia ha de permetre la integració d'aquesta participació.**
- Cal control de qualitat de la participació: moderació y control de completesa.
- S'especula que al món la gent va fer al 2007 uns 9000 milions d'hores de solitari a l'ordinador:
  - Si s'ofereix un entorn agradable on la feina sigui reconeguda, es pot aconseguir grans coses, també en Cartografia.

Conceptes similars

- En la literatura SIG es parla de:
  - PPGIS: *Public participation GIS*
  - PGIS: *Participatory GIS*
  - *NeoGeography*

Aspectes transversals

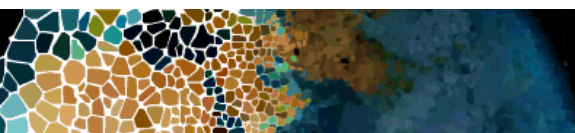

Cartografia d'imatges. Velocitat. Compressió. Veracitat?

- Nou paradigma. Extraordinària capacitat de producció.
- No existeix interpretació que mediatitzi continguts
  - Trobo el que veig
  - No puc buscar automàticament
- Extraordinari augment de servidors (TerraServer, Servidors d'ortofotos, GoogleEarth), en bona part pels formats de compressió no conservativa:
  - JPEG a inicis del 1990
  - Wavelet (JPEG2000 de Marcellin i Taubman al 1995, etc)
    - Major compressió (+/2) sense efecte de blocs de 8x8.
- Les imatges no menteixen tant com els mapes, però també se les pot fer mentir (Powell, Solana, ...).

Les Metadades:

La majoria d'edat d'un SI

- Metadades: dades sobre les dades
- Necessitat de metadades:
  - Fer les coses bé
  - Augment volum dades
  - Nucli de les **IDE**
- Estàndards:
  - CEN: pre-estàndard (1998)
  - FGDC: CSDGM (1994, 1998)
  - **ISO 19115:2003**,...

Girem el mitjà

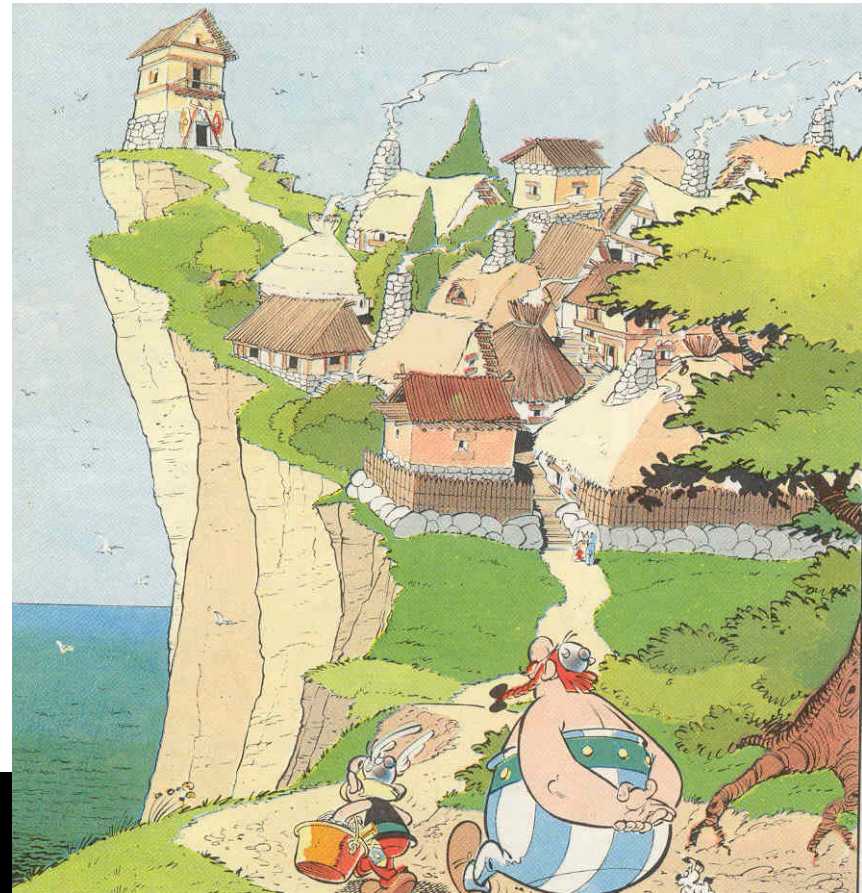
- La Cartografia aporta **innovació** a múltiples sectors:
  - Navegació (marítima, terrestre, ...)
  - Planificació territorial.
  - Gestió territorial.
  - Múltiples activitats econòmiques.

On anem?

Per a innovar cal estar vius...

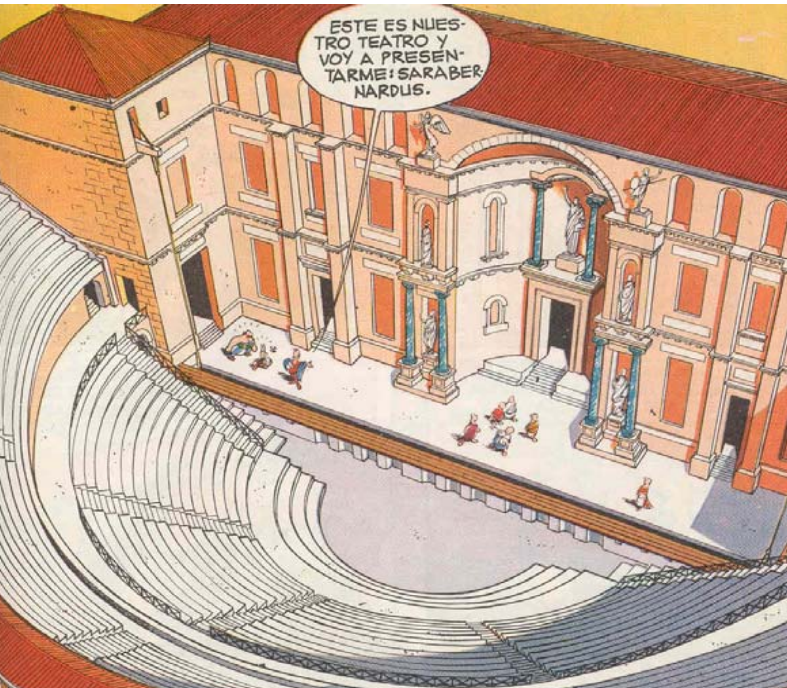

Estem vius?

Naturalment. Només cal veure la capacitat per a convocatòria de Congressos (Congressos Internacionals de Cartografia, ISPRS, IGARSS, AET, Setmana Geomàtica, TIG-AGE, SIGTEco, etc).

Setmana Geomàtica

Global Geo

Gràcies a què?

- **Ens interessa a nosaltres mateixos el que fem** (sense això estaríem en metabolisme basal, però no en innovació).
  - Sense intervenció no hi ha estímul (*wavelets*, Internet, etc)
- **Fem coses que interessen a la societat** (donem respostes a sectors com planificació i ordenació territorial, medi ambient, protecció civil, etc, ...o el simple lleure... i ajudem a entendre problemes d'ordre ecològic).
- ... Encara que ens toca harmonitzar un sector ahora:
  - De **dinàmica gairebé vertiginosa**
  - Condicionat per la **legislació**, sovint amb 10 anys de retard respecte als avanços científico-tècnics

Una certa agenda d'innovació

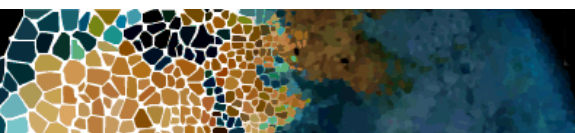
- **Internet mòbil** aproparà molt més la Cartografia i els SIG al lloc que els hi és més propi: el **territori**.
- El University Consortium for Geographic Information Science (**UCGIS**) assenyala els següents punts d'**investigació**:

UCGIS Short-term Research Priorities (pp)

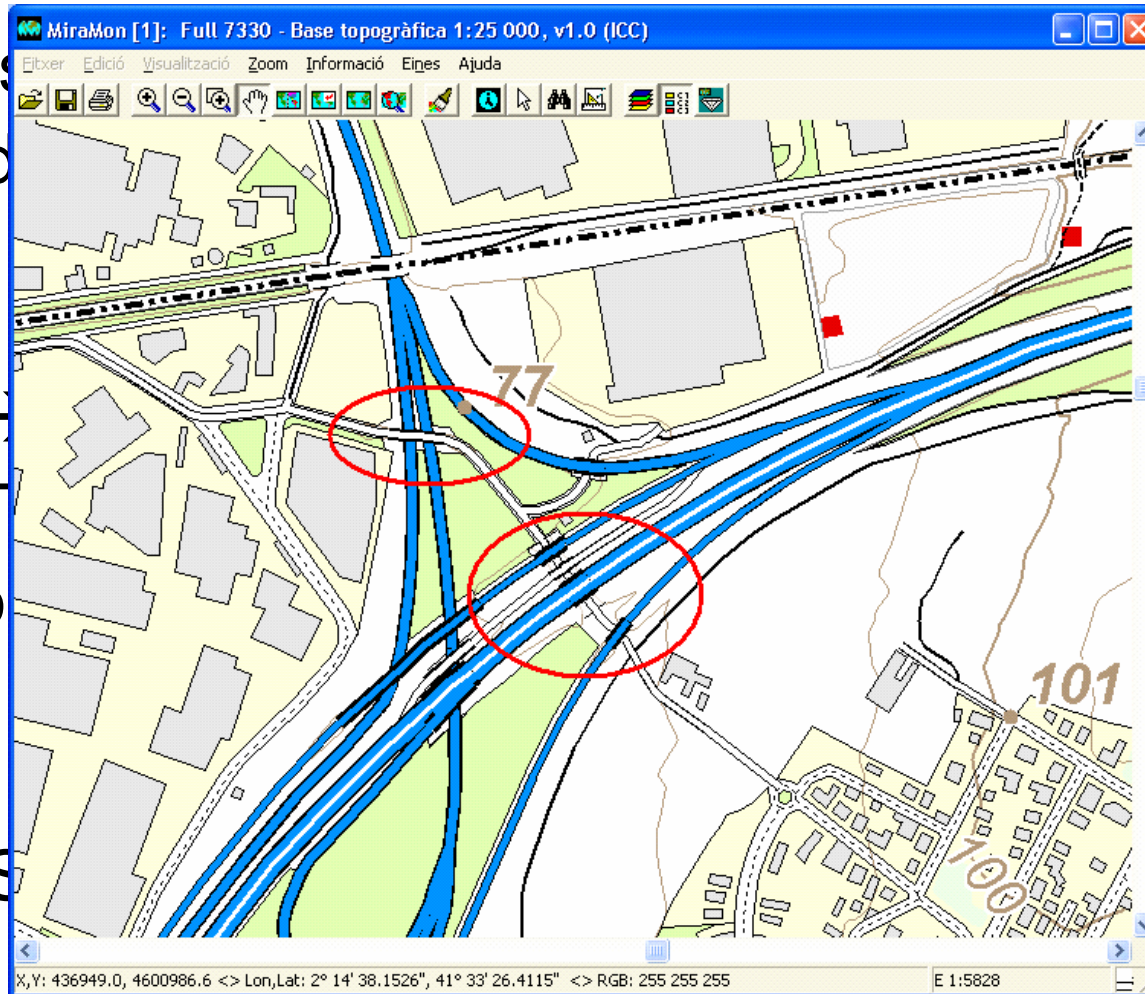
- GIS and Decision Making
- Location-based Services and Social Implications of LBS
- Emergency Data Acquisition and Analysis
- Gradation and Indeterminate Boundaries
- Geographic Information Security
- Geospatial Data Fusion
- Global Representation and Modeling
- Geographic Data Mining
  - Llista completa a www.ucgis.org

UCGIS Long-term Research Challenges (pp)

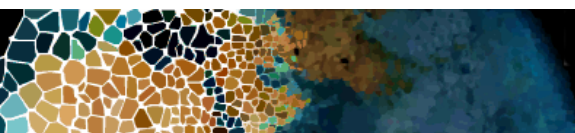
- Geographic Representation
  - Remotely Acquired Data
  - GIScience
  - Scale
  - Spatial Cognition
  - Space and Space/Time
  - Uncertainty in Geospatial Data
  - Visualization
  - GIS and Society
  - The Future of the Spatial Sciences
- Llista completa

No obstant, podem afegir altres aspectes

- És equilibrat el **pressupost d'investigació** en CIG en relació a les ciències biològiques o a les ciències físiques? Sabem explicar a la Societat i als polítics el paper de la CIG en la societat present i futura? Per quan un programa nacional ampli i ambiciós en CIG?
- L'oferta en **formació** de qualitat, no obstant, sembla gaudir d'un bon estat de salut, amb cursos a diferents nivells.

Un gegantesc petit exemple al respecte

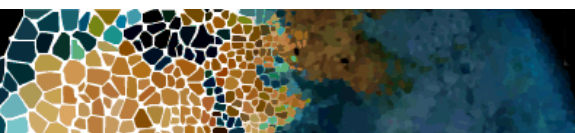
- La millor informació que mai ha existit sobre noms de persones i lloc dels Països Catalans va ser recollida i gestionada per **Joan Coromines** al *Onomasticon Cataloniae* (1931-94):
  - Mig milió de registres riquíssims
  - D'enquestes orals en uns 2000 municipis
  - Sense pràcticament subvenció oficial
  - Sense PDA
- Sense ...Res més que **un fitxer de paper amb la MILLOR INFORMACIÓ.**

En l'extrem oposat

- Hem d'acceptar l'empobriment del control de qualitat, conceptes i continguts en honor a la facilitat d'ús?
  - Risc de vulgarització del coneixement geogràfic: només imatge i topogràfic. Què hi ha d'altres variables regionalitzades? Simples anàlisis de cerca bruta de textos?
- Acceptem que es denomini SIG a entorns de simple visualització?
- Les cartoteques recullen els nous mapes?

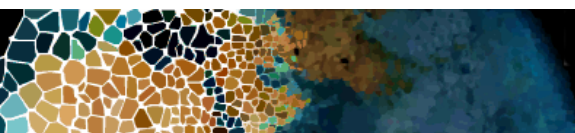
- La **Informació Geogràfica** està actualment constituïda per la major font de dades que la Humanitat ha tingut mai a l'abast.
- ... però encara presenta problemes pel seu:
  - Arxivat
  - Universal accés
  - Cerca
  - Temps de recuperació operatiu

Internet significa, en molts aspectes, la gran oportunitat, també per a la Cartografia

- Podem oferir continguts geogràfics, com mai abans havíem pogut imaginar.
- Però hem de desenvolupar tecnologia específicament geogràfica per a això i tenir cura de la qualitat en el sentit més autèntic del terme.
- Estem en un **moment molt dolç** però no podem adormir-nos als llorers:
  - Queden molts caps per lligar, majoritàriament NO científico-tècnics
  - Queden molts mars per navegar, científics, tècnics i socials

El vector **Innovació**

Dades espacials

Informació (qui, on, quan)

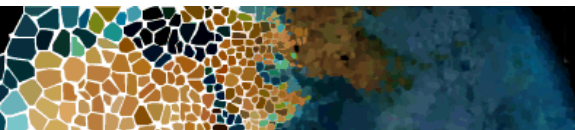
Coneixement (com)

Comprensió (per què)

Saviesa...

Només he fet alguns esbossos

→ El vostre torn

**Moltes
gràcies
!**

Fi de l'episodi